هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروژۆکۆلەکان

١١٠

سالی / ٢٠١٩ - بەرگی سەدودە

چاپی یەكەم / سالی ٢٠١٩

پىرىست

-
- پروتوكۇلى دانىشتى دەسپىك - خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - دووشەممە ۲۰۱۹/۲/۱۸ ل ۵
- پروتوكۇلى دانىشتى ژمارە (۱) نائاسايى خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - سى شەممە ۲۰۱۹/۲/۲۶ ل ۱۷
- پروتوكۇلى دانىشتى ژمارە (۱) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - ھەينى ۲۰۱۹/۳/۱ ل ۲۷
- پروتوكۇلى دانىشتى (۲) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - سى شەممە ۲۰۱۹/۳/۱۲ ل ۳۳
- پروتوكۇلى دانىشتى (۳) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - شەممە ۲۰۱۹/۳/۲۰ ل ۵۷
- پروتوكۇلى دانىشتى (۴) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - چوارشەممە ۲۰۱۹/۴/۳ ل ۶۹
- پروتوكۇلى دانىشتى (۵) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - چوار شەممە ۲۰۱۹/۵/۸ ل ۱۶۹
- پروتوكۇلى دانىشتى (۶) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - سى شەممە ۲۰۱۹/۵/۲۸ ل ۱۸۹
- پروتوكۇلى دانىشتى (۷) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - دووشەممە ۲۰۱۹/۶/۱۰ ل ۱۹۷
- پروتوكۇلى دانىشتى (۸) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - سى شەممە ۲۰۱۹/۶/۱۱ ل ۲۲۳
- پروتوكۇلى دانىشتى (۹) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - يەك شەممە ۲۰۱۹/۶/۳۰ ل ۲۲۹
- پروتوكۇلى دانىشتى (۱۰) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - شەممە ۲۰۱۹/۷/۶ ل ۲۳۵
- پروتوكۇلى دانىشتى (۱۱) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - يەك شەممە ۲۰۱۹/۷/۷ ل ۲۴۵
- پروتوكۇلى دانىشتى (۱۲) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - دوو شەممە ۲۰۱۹/۷/۸ ل ۲۸۳
- پروتوكۇلى دانىشتى (۱۳) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - چوار شەممە ۲۰۱۹/۷/۱۰ ل ۲۹۳
- پروتوكۇلى دانىشتى (۱۴) خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن - شەممە ۲۰۱۹/۷/۱۱ ل ۳۲۱

- ۱۹- عوسمان علی اسماعیل
- ۲۰- محی الدین حسن یوسف
- ۲۱- فیصل عباس عولا
- ۲۲- شنو اشقی عبدالله
- ۲۳- روژان محمد کریم
- ۲۴- عباس فتاح صالح
- ۲۵- عوسمان کریم
- ۲۶- ریواس فائق
- ۲۷- لوقمان وەردی
- ۲۸- هەژان حسن کویتان
- ۲۹- کاروان گەزنەیی
- ۳۰- هیرش حسن محمد
- ۳۱- بیگەرد تالەبانی
- ۳۲- زاهر محمد علی حسن
- ۳۳- رزگار عیسی سوار
- ۳۴- بزار خالد عبدالله

داوا له بەریژتان ئەکەین ئەو پیشنیازە یاسایە ئاراستەیی لیژنەیی پەیوەندیدار بکری.

بەریژ د.قالا فەرید ابراهیم - سەرۆکی پەرلەمان:

بەریژ سەرۆکی لیژنەیی یاسایی داوائی ئەکەین ئەو جارە بۆ خویندنهوهی یەکەمی هەر پرۆژە یاسایەك ناوی سیانی ئەندامی پەرلەمان بنووسری ئیجرا لەقەب لەدوای ناوی سیانی، ئەو پرۆژە یاسایە ئاراستەیی لیژنەیی کاروباری یاسایی و لیژنەیی شارەوانی و گواستنهوه و گەیاندن و گەشت و گۆزار و ئاوهدان کردنهوه و وەبەرھێنان و گشت ئەندامانی پەرلەمان ئەکەین، فەرموو پرۆژەیی سییەم.

بەریژ عباس فتاح صالح:

بەریژ سەرۆکی پەرلەمان:

پیشنیازی هەمواری یاسایە لەلایەن ژمارەیی یاسایی ئەندامانەوه پیشکەش کراوه بە ناوی هەمواری یاسای ژمارە (۳) ی سالی (۲۰۰۹) ی یاسای پارێزگاکانی هەریمی کوردستانی عێراق کە پیکهاتوو له (۵) مادده و هۆیه‌گانی دەرچوواندنی کە ئەو بەریژانە واژوویمان کردوو.

۱- بزار خالد عبدالله

۲- جلال محمد امین

۳- بختیار شکری سلیمان

- ۴- ھېشىدار احمد سلیمان
- ۵- بەھجت علی ابراھیم
- ۶- عبدالسلام عبداللہ حسن
- ۷- خدیجہ عمر تھ
- ۸- نجات شعبان
- ۹- سہروان محمد علی ھەرکی
- ۱۰- محسین حسین مستفی دۆسکی
- ۱۱- گولستان باقی سلیمان
- ۱۲- لیلی عبدالجبار
- ۱۳- ژیا حمید شریف
- ۱۴- رۆبېنا اویملک عزیز
- ۱۵- بالئوبۇ محمد علی
- ۱۶- رۆژان محمد کریم
- ۱۷- سلما فاتح توفیق
- ۱۸- عوسمان کریم سوارہ
- ۱۹- ھېرش حسن حمد
- ۲۰- شایان کاکہ صالح

داوا لہ بەرپۆز ئەکەین ئاراستەى لیژنەى پەیوھندیدار بکەن.

بەرپۆز د.قالا ھەرید ابراھیم - سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو پەرۆزە یاسایە ئاراستەى لیژنەى کاروبارى یاسایى و لیژنەى پېشمەرگە و ناوخۇ و ئاسایش و ئەنجومەنە خۇجیپھەکان و گشت ئەندامانى بەرپۆزى پەرلەمان ئەکەین، لیژنەى یاسایى و لیژنەى ناوخۇ و پېشمەرگە و ئاسایش و ئەنجومەنە خۇجیپھەکان داوا ئەکەین بەپېى برگەى (۳) لہ ماددەى (۳۰) لہ پەیرەوى ناوخۇى پەرلەمانى کوردستان کە ھەر ئەمرۇ کۆبۈونەوہى خۇتان لەسەر پەرۆزە یاسای سېیەم بکەن و راپۆرتان بەرز بکەنەوہ بۇ ئەوہى بتوانین ھەر ئەمرۇ بیخەینە ناو سەندوقى ئەندامانى بەرپۆزى پەرلەمان و گشت ئەندامانى بەرپۆزى پەرلەمانیش ئاگادار ئەکەینەوہ بەیانى سەعات (۱۱) ی پېش نیوہرۇ کۆبۈونەوہى پەرلەمانە بە مەبەستى گفٹوگۇ کردن لەسەر ئەو پەرۆزە یاسایەى ئەمرۇ راپۆرتى بۇ ئامادە ئەکرېن مەبەستیش ئەوہیە ئەو (۱۵) رۆژەى درپۆزمان کردۆتەوہ لہ خولى وەرزی گریدانى یەکەم ئیتسیفادەى لى بکەین و لہ رووى یاسایەوہ بتوانین چەند پەرۆزە یاسایەک بکەین بە یاسا، بەو جۆرە دانیشتنەکە ھەلگېرین، سوپاس.

د. فاللا فرید ابراهیم
سەرۆکی پەرلهمانی
کوردستان - عێراق

هێمن هه‌ورامی
جیڤگری سەرۆکی پەرلهمانی
کوردستان – عێراق

منی نبی قه‌وجی
سکرتیری پەرلهمانی
کوردستان – عێراق

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروتۆکۆڵەکان

۱۱۱

سالی / ۲۰۱۹ - بەرگی سەدو یازدە

چاپی یەكەم / سالی ۲۰۲۱

پېريست

- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره دهسپېك خولى پېنجه مى هه لېژاردن - شه ممه ۲۰۱۹/۹/۱ ل ۵
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۱) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - شه ممه ۲۰۱۹/۹/۲۵ ل ۲۹
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۲) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - يهك شه ممه ۲۰۱۹/۹/۲۹ ل ۱۱۹
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۳) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - يهك شه ممه ۲۰۱۹/۹/۲۹ ل ۱۱۹
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۴) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - سى شه ممه ۲۰۱۹/۱۰/۵ ل ۱۵۵
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۵) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - چوار شه ممه ۲۰۱۹/۱۰/۲۳ ل ۱۸۱
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۶) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - چوار شه ممه ۲۰۱۹/۱۰/۳۰ ل ۱۹۹
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۷) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - چوار شه ممه ۲۰۱۹/۱۱/۱۳ ل ۳۳۷
- پروټوڪۆلى دانىشتنى ژماره (۸) خولى پېنجه مى هه لېژاردن - چوار شه ممه ۲۰۱۹/۱۲/۴ ل ۳۷۷

ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی له سنووری شارهوانییهکان زیادهرۆبیان لهسەر کراوه کهله هاوپیچ ئاماژەى پى کراوه بۆتان رهوانه دهکهین. سهبارەت به ناونیشانی پرۆژه ياسایه که پینچ پيشنیار ههیه. پيشنیاری یه کهم/ پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی له سنووری شارهوانییهکان که سه نه دی تاپۆیان نییه. پيشنیازی دووهم/ پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی زیادهرۆبیان لهسەر کراوه و له سنووری شارهوانییهکان له ههریمی کوردستان - عیراق. پيشنیازی سبیهم/ به خاوهن دارپیتی کردنی زهوییه زیادهرۆبییهکانی سنووری شارهوانییهکان. پيشنیازی چوارهم/ وهك خۆی/ پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی له سنووری شارهوانییهکان زیادهرۆبیان لهسەر کراوه. پيشنیازی پینجهم/ پيشنیازی لیژنهى هاوبهش. به پپی ئەو دهسهلاتهى له ماددهى (91) برگهى (4) له پهیرهوى ناوخۆى په رلهمانى کوردستان به لیژنهى ياسایى و لیژنهى تايبهتمه ندراره، ئیمه له کۆبهندی ئەو بژاردانهى پيشنیار کراون له لایهن ئەندامانى په رلهمان له دانیشتنى خویندنه وهى دووهم دا ئەم پيشنیازه دهخهینه روو، داوا دهکهین بخریته دهنگدانه وه. پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی له سنووری شارهوانییهکان زیادهرۆبیان لهسەر کراوه له ههریمی کوردستان - عیراق.

به پیز د. ریواز فایق حسن/ سه رۆکی په رله مان:

به لى زۆر سوپاس، ئیستا ئیمه پيشنیاز، پيشنیاز دهیخهینه دهنگدان، یه کهم بخویننه وه فهرموون.

به پیز هاوری بناء محمد:

به پیز سه رۆکی په رله مان.

پيشنیاری یه کهم: پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی له سنووری شارهوانییهکان که سه نه دی تاپۆیان نییه.

به پیز د. ریواز فایق حسن/ سه رۆکی په رله مان:

به پیزان ئەندامانى په رله مان چه نده كهس له گه ل ئەو پيشنیازه ياسایه وه كو ئەوهى سه رۆکی لیژنهى شارهوانى خویندیه وه، به لى ته نها دوو كهس، پيشنیازی دواى ئەوه فهرموون.

به پیز هاوری بناء محمد:

به پیز سه رۆکی په رله مان.

پيشنیازی دووهم/ پيشنیازی ياسای به خاوهن کردنی ئەو زهویبانهی زیادهرۆبیان لهسەر کراوه له سنووری شارهوانییهکان له ههریمی کوردستان - عیراق.

به پڙ د. ږيواز فايق حسن / سهروكي په رله مان:

به پڙان ئه نداماني په رله مان هه ر به پڙيكي له گه ل ناونيشانه كه يه به و شيويه يه به پڙ سهروكي ليژنه ي شاره واني خوښدي هه به فرمووي، (۹) دهنگ، پيشنيزي دواي ئه مه.

به پڙ هاورى بناء محمد:

به پڙ سهروكي په رله مان.

پيشنيزي سيبه م / به خاوه ندرتي كرنى زه وييه زياده روپيه كاني سنوورى شاره وانيه كان.

به پڙ د. ږيواز فايق حسن / سهروكي په رله مان:

به پڙان ئه نداماني په رله مان، هه ر ئه نداميكي به پڙي په رله مان كى له گه ل ئه وه يه ناونيشاني ياسايه كه به و شيويه به بى كه به پڙيان خوښدي هه به ده ست به رز بكا ته وه؟ (۴) دهنگ، دواي ئه وه فرموو.

به پڙ هاورى بناء محمد:

به پڙ سهروكي په رله مان.

پيشنيارى چواره م وهك خوى:

پيشنيزي ياساي به خاوه ن كرنى ئه و زه وييه نى له سنوورى شاره وانيه كان زياده روپيان له سه ر كراوه.

به پڙ د. ږيواز فايق حسن / سهروكي په رله مان:

به پڙان ئه نداماني په رله مان هه ر ئه نداميكي به پڙي په رله مان له گه ل ئه وه يه ناونيشاني ياسا كه به و شيويه به بى ده ست به رز بكا ته وه؟ دهنگى نيه، به لى به پڙان فرموون.

به پڙ هاورى بناء محمد:

به پڙ سهروكي په رله مان.

پيشنيارى ليژنه ي هابه ش:

پيشنيزي ياساي به خاوه ن كرنى ئه و زه وييه نى له سنوورى شاره وانيه كان زياده روپيان له سه ر كراوه له هه ريمى كوردستان-عيراق.

به پڙ د. ږيواز فايق حسن / سهروكي په رله مان:

هه ر ئه نداميكي به پڙي په رله مان له گه ل ئه و ناونيشانه يه به پڙيان خوښدي هه به ده ست به رز بكا ته وه؟ به پڙان زور سوپاس، به دهنگى (۷۶) ئه ندامي په رله مان ناونيشانه كه په سه ند كرا. مادده ي به كه م فرموون.

به پڙ هاورى بناء محمد:

سه باره ت به مادده ي به كه م دوو پيشنيار هه يه:

-پيشنيارى به كه م وهك خوى ته نيا برپه گه ي به كه م دهسته واژه ي (بو مه به سه ته كاني ئه و ياسايه برى ته يه) لادريت.

-پیشنیاری دووہم وہ کو خوی:

۱- زیادہ پڑوی بۆ مه به سته کانی ئەم یاسایه بریتی یه له و که سه ی به کرداره کی فیعلی نیشته جیی ئەو خانوو هیه که به زیاده پڑوی دروست کراوه یان میراتگره شه رعیه کانی یان ئەوانه ی زیاده پڑ به حوکمی یاسا بۆ به خێو کردنیان پاسپێردراوه له کاتی جیبه جی کردنی ئەم یاسایه دا له خانوودا نیشته جیین.

۲- شاره وانیه کان بۆیان ههیه ئەو که سانه ی خانووی نیشته جی بوونیان پیش پیکه وتی ۲۰۱۸/۳/۱۳ به زیده پڑوی دروست کردووه، بکه نه خاوه نی ئەو زهویانیه ی خانوو هه کی له سه ره و مولکی ده ولت یان دامه زراوه یه کی که رتی گشتی، یان شاره وانین جا چ مولکی ته واو بن یان مافی ره فتار کردنیان له سه ر بیته و بکه ونه ناو سنووری شاره وانیه کان و له ناوچه کانی نیشته جی بوون بن به پیی مه رج و حوکمه کانی ئەم یاسایه.

به پیز د. ریواز فائق حسن / سه رۆکی په رله مان:

به پیزان ئەندامانی په رله مان له پیشنیازی یه که مه وه ده ست پی ده که ین، پیشنیازه که وه ک خوی ئەوه ی له پاپورتی خویندنه وه ی دووهم دا هاتبوو ته نها ئەم ده سته واژه یه لاده بردیته (بۆ مه به سته کانی ئەم یاسایه) لاده بریته چهنه ئەندامی به پیزی په رله مان له گه ل ئەوه یه که ماده که به و شیوه یه په سه ند بکری با ده ست به رز بکاته وه؟ (۱) ئەندامی به پیزی په رله مان، پیشنیازی دووهم وه که ئەوه ی که به پیز سه رۆکی لیژنه ی شاره وانیه ی خویندییه وه، به پیزان ئەندامانی په رله مان چهنه ئەندامی به پیزی په رله مان له گه ل ئەوه یه ماده که به و شیوه یه په سه ند بکری ده ست به رز بکاته وه؟ به پیزان زۆر سوپاس به دهنگی (۷۷) ئەندامی به پیزی په رله مان ئەو ماده یه به و شیوه یه په سه ند کرا، ماده ی دووهم فه رموون.

به پیز هاوری بناء محمد / سه رۆکی لیژنه ی شاره وانیه:

به پیز سه رۆکی په رله مان.

سه باره ت به ماده ی دووهم پینج پیشنیار هه یه:

-پیشنیاری یه که م وه ک خوی ته نیا ده سته واژه ی نه خشه و وورده کاری شاره کان به دوا ی ماسته پلانی شاره کان زیاد بکریته بۆ برگی یه که م.

-پیشنیاری دووهم وه ک خوی ته نیا له برگی چواره م (۱۲۰) پۆز بکریته (۱۸۰) پۆز.

-پیشنیاری سییه م وه ک خوی ته نیا دوو برگی زیاد بکریته بۆ ئەم ماده یه به م شیوه یه:

حه وته م: ئەو که سه ی که زیاده پڑوی کردووه نابیت هه یچ مولکیکی به ناو بیته جا چ خانوو بیته یان زهوی.

هه شته م: نابن زیاده پڑوی له سه ر ئەو زهویانیه بکریته که ده چیه ته چوارچیوه ی زهوی یه بازرگانیه کان و کشتوکالییه کانه وه.

-پیشنیاری چواره م وه ک خوی مه رجه کانی به خاوه ن کردن:

۱- خانوو ه زیاده پڑویه که بکه ویته سنووری شاره وانیه کان و له ناوچه کانی بیته که به پیی ماسته پلانی شاره کان بۆ نیشته جیبوو ته رخان کراون.

۲- ئەو خانووانه ی له سه ر زهوییه که دروست کراوه بۆ مه به سته ی نیشته جی بوون به کار به پینریته.

۳-ئەو كەسەي بە كرادارەكى نىشتەجىي ئەو خانوو و بەرەيە كە بە زىدەپۇيى دروست كراوہ يان ميراتگرە شەرەيىەكانى يان ئەوانەي بە حوكمى ياسا بەخىو كوردنيان راسپىردراوہ داوايەكى نووسراو پيشكەش بكەن.

۴-داواكارىيەكە بە پىيى حوكمەكانى ئەم ياسايە لە ماوہيەك كە (۱۲۰) پۇژ لە رىكەوتى بەركاربوونى ئەم ياسايە تىپەر نەكات ئاراستەي سەرۆكى يەكەي كارگىرى دەكرىت بە جۇرىك سەرجم زانيارى و بەلگەنامەي پشتراست كوردنەوہي خاوەندارىتى لە خو بگرىت.

۵-نايىت زياتر لە يەك پارچە زەوى بە خاوەن بكرىت بۇ كەسى داواكارى بە خاوەن كردن.

۶-مەرجمە پووبەرى زەوى بە خاوەن كراو زياتر نەيىت لە (۲۰۰)م لە ناوہندى پارىزگا و (۲۵۰)م لە ناوہندى قەزا و (۳۰۰)م لە ناوہندى ناحيە.

-پيشنيارى پىنجەم: پيشنيارى ليژنەي ھاوبەش بە پىيى ئەو دەسلەتەي ماددەي (۹۱) بركەي چوارەم لە پەيرەوي ناوخوي پەرلەمانى كوردستان بە ليژنەي ياسايى و تايبەتمەند دراوہ ئيمە لە كۆبەندى ئەو بژاردانەي پيشنيار كراون لەلايەن ئەندامانى پەرلەمان لە دانىشتنى خويندەوہي دووہم دا ئەم پيشنيارە دەخەينەر وو داوا دەكەين بخريتە دەنگدانەوہ.

مەرجمەكانى بە خاوەن كردن:

۱-خانووہ زىادەرۆيەكە بكەويىتە سنوورى شارەوانىيەكان و لەو ناوچانەدا يىت كە بە پىيى ماستەريلانينان نەخشەي وردەكارى شارەكان بۇ نىشتەجىبوون تەرخان كراون.

۲-ئەو خانووانەي لەسەر زەوييەكە دروست كراوہ بۇ مەبەستى نىشتەجى بوون بە كار بەپنرىت.

۳-ئەو كەسەي بە كرادارەكى نىشتەجىي ئەو خانووہيە كە بە زىدەپۇيى دروست كراوہ يان ميراتگرە شەرەيىەكانى يان ئەوانەي بە حوكمى ياساي بەخىو كوردنيان راسپىردراوہ داوايەكى نووسراو پيشكەش بكەن.

۴-داواكارىيەكە بە پىيى حوكمەكانى ئەم ياسايە لە ماوہيەك كە لە (۱۲۰) پۇژ لە رىكەوتى بەركاربوونى ئەم ياسايە تىپەر نەكات ئاراستەي سەرۆكى يەكەي كارگىرى دەكرىت بە جۇرىك سەرجم زانيارى و بەلگەنامەي پىيويست بۇ بە دەست ھينانى بە خاوەن كردن لە خو بگرىت.

۵-نايىت كەسى داواكار بكرىتە خاوەن زياتر لە يەك پارچە زەوى.

۶-مەرجمە پووبەرى زەوى بە خاوەن كراو زياتر نەيىت لە (۲۰۰)م لە ناوہندى پارىزگا و (۲۵۰)م لە ناوہندى قەزا و (۳۰۰)م لە ناوہندى ناحيە.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، كاك سەروان، فەرموون.

بەريز سەروان محمد على:

بە ناوى خوداي گەورە و مېھرەبان

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من بە پىيى ماددەي (۹۱) فەقەرە (۳) ي پەيرەوي ناوخوي پەرلەمانى كوردستان، ئەگەر پيشنيارىك پەرلەمانتارىك بيكات سى لە پەرلەمانتاران تەئيدى پيشنيارەكەي ئەو بكەن، داواي پووونكردنەوہ دەكەم بەراستى.

بەريز د. رېواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك سەروان، ھەموو پېشنيارەكانى جەنابتان كە سى ئەندامى پەرلەمان پىشتىگىرى كىردى، تەننەت ئەو پېشنيارانەشى كە دوو كەسى ئەخىر قىسەيان لەبارەو ھە كىردى لېرە دەرج كراون، پەنگە تەنھا شوپنەكەى گۆرپى، تەنھا شوپنەكەى گۆرپە، دۇنيا بە لەو ھى پېشنيارەكەى جەنابت و ھى ئەندامانى بەريزى پەرلەمان ھەموو دەرج كراو ھە ناو ئەو راپۆرتەى كۆتايى و ئەگەر دانەپەك لەوانە دەرج نەكرابوو ئەو لېژنە ھاوبەشەكان بەرپرسيارىتتەكەى ھەلدەگرن، دۇنيا بە لەو ھى كە تېيدايە، دۇنيا بە لەو ھى.

بەريز سەروان محمد على:

سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، بۇ خۆتان دەزانن بە گۆيرەى ئەو پەيرەو ھە كاتى دەنگدان موناقتەشى ماددەكان ناكىر ئىمە دەست بە پرۆسەكە دەكەين، يەكسەر دەست بە دەنگدان دەكەين، لېژنەى ياسايى روونكردەو ھەكەيان ھەپە، فەرموو.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ دۇنيابوونا كاك سەروانى و ھەمى ھەقالان كاك سەروان پىشنيارا تە پىشتىگىرى ھەبوو ھەفەلەن لە صەفحە (۷) لە راپۆرتا مەدا پېشنيارا (۸) يا تېدا ھەى، نووكە ماددا يەكە.

بەريز د. رېواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، بەلى كاك عباس، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ھە لەوانەپە راست بى بۇ ماددەى (۲) و بۇ ماددەى (۳) ش راستە، لەوانەپە ھەم بۇ ئەندامان ئەو ھە بۇ دەنگدان پىشنيارىك بى يان بەراستى يەنى كېشەپەك ھەپە مەسەلەن ئەندامىك ھەپە لە كاتى خۆى دا سى پىشنيارى كىردوو ھەر يەكى لەوانەپە لە پىشنيارىكى جيا لەگەل دوو ئەندامى تر يەكى گرتبېتەو ھە، ئىستا مەسەلەن ئەگەر دەنگ بۇ يەك لەو پىشنيارانە بەدى ناتوانى بۇ ھېچ پىشنيارىك و ماددە ئەسەكە بەدى، ئەو ئىشكالپىكمان بۇ دروست دەكات، يەنى ھەقە ھەم روونكردەو ھەپە جەنابت بېدەى، ھەم چارەسەر بكرى، چونكە ھەموو بىرگەكان يەك ماددەپە، ئى بۇ يەك بىرگە و يەك پىشنيارت دا ناتوانى بۇ ئەوانى تر بەدى، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ئىستا كە لە ماددەى (۲) يىن پىنج پىشنيارمان ھەپە ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان بۇ يەك دەنگى دا ناتوانى بۇ (۲) دەنگى بىدا، بۇ (۲) دەنگ بىدا ناتوانى

بۇ (۳) دەنگ بىدا، يەنى ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان بۇ ھەر ماددەيەك بۇ ھەيە تەنھا بۇ يەك جار بۇ يەك پېشنىياز دەنگ بىدات، كاك پېشەوا ئەگەر نوقتەي نىزامى يە فەرموو.

بەرپىز پېشەوا طاھر مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بابەتى ئەم پرۆژە ياسايە خانووە نەك زەوى، يەنى لە زۆر شوپنەكان دوويات كراووتەو كە زەوييەكەي بە ناو دەكرىت و زەوييەكى ھەبى و يەنى ئىمە مەوزووعمان خانووە، ئەگەر تۆ ئىستا دەنگى لەسەر بەدى رەوايەتى دەدى بەوى كە زەوييەكانىش بەو جۆرە مامەلەيان لەگەل بكرى، ئىمە باسى خانوو دەكەين نەك زەوى لەگەل رېزم.

بەرپىز د. رېواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، لە پوو قانونييەو ئەو كەسەي كە شتىك دروست دەكات لەسەر زەوييەك ئەگەر زەوييەكەي ھى خۆي بوو زەوييەكە و خانووەكەش مولكەيتى، ئەگەر زەوييەكە ھى خۆي نەبوو ئەوا ئەو شتەي كە لە سەرى دروست كىردوو بە تىكدرائى يەنى (مستحقه القلع) ھى خۆيەيتى، لەبەر ئەو ئىمە خۆي لە ئەصل دا خاوەنى پىكھاتەي خانووەكەيە، ئەو ئىمە بۇ دەكەين خانووەكەي بە خاوەن ناكەين، ئەو ئىمە بۇ دەكەين زەوييەكەيە كە خانووەكەي لەسەرە، بۇيە بەو شىوہ صياغەكەي ھاتوو، بەرپىزان دەيخەينە دەنگدان، پېشنىيازى يەكەم دەخەينە دەنگدان، بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان پېشنىيازى يەكەم دەخەينە دەنگدان وەك خۆي بى تەنھا دەستەواژەي (نەخشەي وردەكارى شارەكان) لە دواي (ماستەرپلانى شارەكان) زياد بكرى بۇ ئەم بىرگەيە، ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان لەگەل ئەو يە ماددەي (۲) بەو شىوہيە پەسەند بكرى با دەست بەرز بكاتەو؟ ھىچ كەسى لەگەل نىيە.

پېشنىيازى دوو دەنگ (۱۲۰) پرۆژەكە بكرى بە (۱۸۰) پرۆژ، ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان لەگەل ئەو پېشنىيازەي بەو شىوہيە با دەست بەرز بكاتەو؟ (۹) دەنگ، سوپاس.

پېشنىيازى سېيەم دوو بىرگە زياد بكرى بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان دوو بىرگە زياد بكرى، بىرگەي ھەشتەميان نابى بخرىتە دەنگدان كە دەلى (نابى زىدەرەوى بكرى لەسەر ئەو زەوييەنەي كە دەچىتە چوارچىوہي زەوييە بازىرگانىەكان و كشتوكالىيەكان) ئىمە ئىستا لەبەردەمى ئەمرى واقىعداين، ئەگەر زىدەرەوييەكە كرابى كراو، ئىمە باسى رابردوو دەكەين، موعالەجەي رابردوو دەكەين، لەبەر ئەو ئەو ناخەينە دەنگدان، ئەو يەك، دوو / بەشىكى زۆرى ئەو زەوييەنەي كە زىدەرەويى لەسەر كراو زەوى كشتوكالىين، بەلام ئىمە بە گوپىرەي ماددەيەك باسما لە حەل كىردوو مولكايەتيەكەيان دەگوپى دەچىتە سەر شارەوانى، دواي ئەو بە ناو دەكرى، كەواتە پېشنىيازى سېيەم تەنھا بە زيادكردى بىرگەي حەوتەم ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان لەگەليەتى با دەست بەرز بكاتەو؟ ئەو كەسەي كە زىدەرەوى كىردوو نابى ھىچ مولكەيكى بە ناو بى، جا چ خانوو بى يان زەوى، ھەر كەسەي كە دەيەوي ئەو مەرجەش زياد بكرى بۇ ماددەكە فەرموو دەست بەرز بكاتەو، (۴) ئەندامى بەرپىزى پەرلەمان لەگەلن بەو شىوہيە بى، پېشنىيازى چوارەم وەك خۆي، وەك ئەو يە لە راپورتى لىژنە ھاتوو لىژنەي ھاوبەش خويندنەوي

دووهم ئىمە ناخوئىنەنەو لەبەر ئەو بەرپىز سەرۆكى لىژنەى شارەوانى خوئىندىيەو، ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان لەگەل ئەو ھەيە ئەو ماددەيە وەك خۆى كە لە راپۆرتى ھاوبەش ھاتبوو و لە خوئىندەو ھى دووھم بە بى ھىچ دەستكارىيەك با دەست بەرز بكاتەو، كەسى لەگەل نى، بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەرپىزى پەرلەمان لەگەل ئەو ھەيە كە ئەم ماددەيە بەو شىو ھەيە پەسەند بكرى كە لە ناو راپۆرتى لىژنەى ھاوبەش دوادارشتىيان ھاتوو بە دەست بەرز بكاتەو، بەرپىزان ماددەى دووھم لە دەنگى (۸۵) ئەندامى بەرپىزى پەرلەمان پەسەند كرا، بەلى كاك درېبوار فەرموون.

بەرپىز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بە ناوى خواى گەورە و مېھرەبان

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە بە پىى ماددە (۹۱) فەقەرە (۳) وەك جەنايشتان دەزانن كە ھەر پىشنىيازىك يان ھەر پىشنىيازىك كە ئەگەر پالپشت كرا لەلایەن سى ئەندامى بەرپىزەو دەبى وەكو خۆى بخرىتە دەنگدانەو، ئەو ھى پىشنىيازى سىيەم پىشنىيازى خۆم بوو، خۆشەختانە ھەندى لە بەرپىزان لە پەرلەمانتارە بەرپىزەكان پالپشتىيان كرد، جا پرسىارەكە ئەو ھەيە كە جەنابت فەقەرەى دووھم بلىين بپرگە ھەشتت نەخستە دەنگدانەو، پالپشت بە چ دەقپىكى پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانەو نەتخستە دەنگدانەو؟ سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سەرۆكى پەرلەمان دەسەلاتى ھەيە ھەر پىشنىيازىك، ھەر ماددەيەك كە موخالىف بى بۆ واقع، موخالىف بى بۆ ھەدەسپىك بۆ واقعىك كە بوونى ھەيە، موخالىف بى بۆ ياسا دەتوانى بىخاتە دەنگدان، خۆتان دەزانن ھىكمەت لەم ياسايە بۆ موعالەجە كردنى ئەمرى واقعە، ئەمرى واقعەيش ئەو ھەيە ھەدەسەكە روويداوە، ناتوانى مەرجىك دانپى لەسەر شتىك كە لە ئەسدا روويداوە، يەنى ناتوانى بلىى نابى ئەو خولى پىنجەمى كوردستان بى، دەتوانى بلىى نابى خولى پىنجى پەرلەمانى كوردستان بى؟ خۆى خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستانە مەرجىك دابىى بلىى نابى خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستان بى، ئەو پرىك وايە، ئەو خانووانەى كە دروست كراون بەشپىكى زۆريان لەسەر زەوى كشتوكالى دروست كراون، ئىستا ھەن، بوونيان ھەيە، خۆ ئىمە ئىستا ئەو قانونە دانانپىن بۆ دابەشكردنى زەوى، بلىين نابى زەوييەك دابەش بكەين بەسەر ھاوولانپان دا كە شوپىنى بازرگانى و كشتوكالى بى، ئىمە مامەلە لەگەل ئەمرى واقع دەكەين، ئەو يەك، دوو/ ئىتفاكردنى زەوى كشتوكالى بۆ مەبەستى تايبەت بە بونيات بە مەبەستى تايبەت بە دروستكردنى شوپىنى نىشتەجىبوون لە ھەرىمى كوردستان قانونى ھەيە، قانونى ژمارە (۳)ى سالى ۱۹۹۸ بەسەدان، بە ھەزاران دۆنم زەوى ئىتفاكراو و خراووتە سەر وەزارەتى شارەوانى، بۆ ئەو ھى كە شوپىنى نىشتەجىبوونى لەسەر دروست بكرى، ئىمە لىرە ماددەيەك ناخەينە دەنگدانەو كە موخالىف بى بۆ قانونىك كە لە ئىستادا كارى پى دەكرى، ئەو

پشت به ستنه که یه، به پریز لیژنه تایبه تمه نده کان و لیژنه ی یاسایی فهرموون بو خویندنه وهی پیشنیازی سییه م، به لام بو گه رانه وهی کات و بو ئه وهی ئه ندامانی په رله مانیش ته رکیزیان هه بی دانه دانه بیخویننه وه و ئیمه ش دانه دانه دهیخهینه دهنگان، عه مه لییه که ئاسانتره، که واته ئیستا له مادهی (۳) ته نها پیشنیازی یه که م بخویننه وه دهیخهینه دهنگان ئینجا دووهم، فهرموون.

به پریز هاورئ بناء محمد:

به پریز سه روکی په رله مان.

سه بارت به مادهی سییه م (۱۶) پیشنیار هه یه، ئه و پیشنیارانهی که ریژه له خو ده گرن سی پیشنیارن، پیشنیاری یه که م / وه ک خوئی ته نیا له خالی یه که م برگی دووهمی ئه م مادهی دا نرخه که بکرئته ریژه یی و ریژه ی ۱۰% له به های راسته قینه ی زهوییه که دا ده خه ملیندرئیت.

به پریز د. ریواز فائق حسن / سه روکی په رله مان:

به لئ، به پریزان ئه ندامانی په رله مان، هه ر ئه ندامیکی به پریزی په رله مان له گه ل ئه وه یه که نرخه زهوییه کان به ریژه بیته و به له ۱۰% نرخه ئه سلویه که ی بی، نرخه راسته قینه که ی، فهرموو با دست به رز بکاته وه، چوار دهنگ، سوپاس. به لئ، به پریزان ئه ندامانی په رله مان گوئی له پیشنیازی دووهم ده گرن فهرموون.

به پریز هاورئ بناء محمد:

به پریز سه روکی په رله مان.

پیشنیاری دووهم وه ک خوئی ته نیا له خالی یه که م برگی دووهمی ئه م مادهی دا نرخه که بکرئته ریژه یی به ریژه ی ۱۵% به ها راسته قینه ییه که ده خه ملیندرئیت.

به پریز د. ریواز فائق حسن / سه روکی په رله مان:

به لئ، به پریزان ئه ندامانی په رله مان، هه ر ئه ندامیکی به پریزی په رله مان له گه ل ئه وه یه که ماده که وه کو خوئی بیته ته نها نرخه که له ۱۵% ی نرخه راسته قینه ی زهوییه که بیته، با دهنگ بدات بو ئه و پیشنیازه، فهرموون، زور سوپاس که سی له گه ل نییه، پیشنیازی سییه م.

به پریز هاورئ بناء محمد:

به پریز سه روکی په رله مان.

پیشنیازی سییه م وه ک خوئی ته نیا له خالی (۱) برگی دووهمی ئه م مادهی دا نرخه که بکرئته ریژه یی و به ریژه ی ۲۰% ی نرخه راسته قینه ی ئه و زهوییه ده خه ملیندرئیت.

به پریز د. ریواز فائق حسن / سه روکی په رله مان:

هه ر ئه ندامیکی به پریزی په رله مان له گه ل ئه وه یه که ریژه که بکرئته ۲۰% با دهنگ بدات، که سی له گه ل نییه، فهرموون دوا ی ئه وه.

بەريز ھاوري بئاء محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سى پيشنيارن، پيشنيارى چوارەم وەكو خۆى تەنيا خالى يەكەم بىرگەى دوووم بەم شيوهى لى بىرى (بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى پاريزگا (۱۰۰۰۰) دە ھەزار بۇ (۲۰۰۰۰) بىست ھەزار دىنار، بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى قەزاكان (۵۰۰۰) پىنج ھەزار بۇ (۱۰۰۰۰) دە ھەزار دىنار، بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى ناحيەكان (۳۰۰۰) سى ھەزار بۇ (۵۰۰۰) پىنج ھەزار دىنار).

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوہيە كە ماددەكە وەكو خۆى و نرخەكان بەو شيوهى لى بىرىت با دەست بەرز بكاتەوہ؟ چوار كەس، چوار دەنگ، دواى ئەوہ فەرموون.

بەريز ھاوري بئاء محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى پىنجەم وەك خۆى تەنيا خالى (۱) لە بىرگەى دوووم بەم شيوهى لى بىرىت: بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى پاريزگاكان (۱۵۰۰۰) پازدە ھەزار بۇ (۲۰۰۰۰) بىست ھەزار دىنار، بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى قەزاكان (۱۰۰۰۰) دە ھەزار بۇ (۱۵۰۰۰) پازدە ھەزار دىنار، بۇ يەك م ۲ لە ناوہندى ناحيەكان (۵۰۰۰) پىنج ھەزار دىنار بۇ (۱۰۰۰۰) دە ھەزار دىنار.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوہيە كە ماددەكە وەكو خۆى بى، نرخەكانىش بەو شيوهيە بى كە بەريز سەرۆكى لىژنەى شارەوانى خويىندىيەوہ با دەنگ بدات؟ زۆر سوپاس كەس لەگەل نىيە، فەرموون.

بەريز ھاوري بئاء محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى شەشەم وەك خۆى تەنيا بىرگەيەك بۇ ئەم ماددەيە زياد بىرىت بەم شيوهيە: ئەگەر كەسى زيادەپۇ مووچە خۆر بىت دەتوانىت ئەو بىرە پارەيە لە بەرامبەر بە خاوەندارىتى كردنى لە مووچە پاشەكەوت كراوہكانى بگىردىتەوہ.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوہيە كە ماددەكە بەو شيوهيە بى كە بەريز سەرۆكى لىژنەى شارەوانى خويىندىيەوہ بفرمويت دەنگ بدات؟ (۱۵) دەنگ، (حەوتەم) فەرموون.

بەريز ھاوري بئاء محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى حەوتەم وەك خۆى تەنيا بىرگەيەك بۇ ئەم ماددەيە زياد بىرىت بەم شيوهيە:

حوكمه داراييه كانى ئەم ياسايه كەس و كارى پله يەكى شەھيدان و ئەنفالكراره كان نايانگريتهوه.

بەريز د. رپواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەڵ ئەوھيه كە ماددەكە بەو شيوھيه پەسەند بكرى، بەريزان ھەرە يەكەتان بۆتان ھەيه بۆ يەك پيشيار، تەنھا يەك پيشيار دەنگ بەن، بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر چ كەسيك لەگەڵ ئەوھيه پيشيازەكە بەو شيوھيه بى با دەنگ بدات؟ يەك كەس، دواى ئەوھ.

بەريز ھاورى بناى محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشياري ھەشتەم وەك خۆى تەنيا برگەيەك بۆ ئەم ماددەيه زياد بكرىت بەم شيوھيه: حوكمه داراييه كانى ئەم ياسايه لە كەسوكارى پلەيەكى شەھيدان، ئەنفالكراران، ھيزەكانى پيشمەرگە، كەمئەندامانى سەنگەر، زیندانیانی سیاسی، ھيزەكانى ناوخوا، خاوەن پيداويستيه تايبەتەكان نايانگريتهوه.

بەريز د. رپواز فایق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەڵ ئەوھيه كە ماددەكە بەو شيوھيه پەسەند بكرى كە بەريز سەرۆكى ليژنەى شارەوانى خویندیهو بە دەست بەرز بکاتەو؟ سى كەس، دواى ئەوھ پيشيازى نۆيەم، فەرموون.

بەريز ھاورى بناى محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشيازى نۆيەم وەك خۆى تەنيا خالى دوو لە برگەى دووھى ئەم ماددەيه بەم شيوھيهى لى بكرىت:

(بۆ ئەو كەسانى سوودمەندبوون لە دەولەت لەلايەن ليژنەى تايبەتمەندەوھ بە نرخى ۳۰% بەھاي راستەقینەى زەوييەكە لەسەر بنەماى خواست و خستەرپوو دەخەملپنرىت).

بەريز د. رپواز فایق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەڵ ئەوھيه كە ماددەكە وەك خۆى بىت جگە لەو گۆرپانكارىيەى كە بەريز سەرۆكى ليژنەى شارەوانى خویندیهو بە بفرمويىت دەنگ بدات، نيە، بەلى دواى ئەوھ.

بەريز ھاورى بناى محمد:

پيشيازى دەيەم وەك خۆى تەنيا خالىك بۆ زنجيرەى سى بۆ برگەى دووھى ئەم ماددەيه زياد بكرىت بەم شيوھيه:

سى/ ئەو زەوييانهى كە زيادەرەويان لەسەر كراوھ بە مەبەستى بازرگانى حوكمەكانى ئەم ياسايە نايانگريتهوه و پيوستە لەسەر وەزارەتى تايبەتمەند چارەسەريان بۆ بدۆزىتەوھ.

بەپېز د. رېئاز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەپېزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەپېزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە ئەو ماددەھىيە بەو شىۋەھىيە پەسەند بىكرىت كە بەپېز سەرۆكى لىژنەھى شارەوانى خويىندىھىوھ بە دەست بەرز بىكاتەوھ؟ كەس لەگەل نىيە، فەرموون.

بەپېز ھاورى بىئە محمد:

پېشنىيازى يازدەھىيەم وەك خۇى تەنیا لە حالەتى بەخشىن پېويستە ئەو كەسانەھى كە دەبەخشىرېن پېشتر سوودمەند نەبوون.

بەپېز د. رېئاز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەپېزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەپېزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەم شىۋەھىيە پەسەند بىكرىت كە بەپېز سەرۆكى لىژنەھى شارەوانى خويىندىھىوھ بە دەست بەرز بىكاتەوھ؟ ھىچ كەسى لەگەل نىيە، فەرموون.

بەپېز ھاورى بىئە محمد:

پېشنىيازى دوازدەھىيەم وەك خۇى تەنیا بىرگەھى دووھم يەك خالى بۇ زياد بىكرىت: ئەگەر نىرخى راستەقىنەھى زەوى كەمتر بوو لەو بىرە پارەھىيە كە پېويستە بىدات ئەوا نىرخى راستەقىنەكەھى لى وەردەگىرئەتەوھ.

بەپېز د. رېئاز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەپېزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەپېزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەم شىۋەھىيە پەسەند بىكرىت كە بەپېز سەرۆكى لىژنەھى شارەوانى خويىندىھىوھ بە بىفەرموئىت دەنگ بىدات، كەسى لەگەل نىيە، سىانزە.

بەپېز ھاورى بىئە محمد:

پېشنىيازى سىزدەھىيەم وەك خۇى تەنیا ماوھىيەك لە بىرگەھى دووھم دىارى بىكرىت بەم شىۋەھىيە: بەھى ئەو زەوىيەھى زىادەپۇيىيان لەسەر كراوھ بە خانووى نىشتەجىيوون نىرخەكانىيان بەم شىۋەھىيە دىارى دەكرىت كە دەبىت لە ماوھى (۳۰) پۇژ لە بەناوكرىنى كۇتايى بىدريت.

بەپېز د. رېئاز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەپېزان ئەندامانى پەرلەمان، كى لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەم شىۋەھىيە پەسەند بىكرىت كە بەپېز سەرۆكى لىژنەھى شارەوانى خويىندىھىوھ بە بىفەرموئىت دەنگ بىدات، كەسى لەگەل نىيە، فەرموون.

بەپېز ھاورى بىئە محمد:

پېشنىيازى چواردەھىيەم ماددەھى (۳) وەك خۇى تەنیا بىرگەكانى (يەكەم، دووھم، چوارەم) بەم شىۋەھىيە لى بىكرىت:

يەكەم/ لىژنەھىيەك بۇ ھەلسەنگاندنى داواكارىيەكان و دلىيابوون لە ھاتنە دى مەرجەكانى پېويست بۇ بە خاوەن كرىنى لىژنەش، بۇ ھەھىيە لىژنەھىيەكى لاوھىكى لە شارەوانىيە پەيوەندىدارەكان پىك بەيىت بۇ ئەنجامدانى رىكارە پېويستىيەكان.

یه کهم له کۆتاییه کهی ئەم دێرهی بۆ زیاد بکریت:
نرخى هەر ۲م له سەر ئاستى ناوهندی پارێزگا و قهزا و ناحیه کان دیاریکراو ده بێت و له
چوارچۆیهیدا به بریاری لیژنه دهستنیسانی نرخه کهی ده کریت.

دووهم/ پڕیژهی ۵۰% بکریته ۷۵%

چوارهم/ له بهر ئهوهی نووسراوی شارهوانی ده بێت له ماددهی یه کهم و برگی ناساندنی چه مک
و زاراوه کان دا شارهوانی بهو جۆره بناسرێنی.

به پڕیژ د. رێواز فایق حسن/ سه روکی په رله مان:

به پڕیژان ئەندامانی په رله مان، هەر ئەندامێکی به پڕیژی په رله مان له گه‌ل ئه وه یه که ماددهی (۲)
بهو شیوه یه په سه ند بکری که به پڕیژ سه روکی لیژنه ی شارهوانی خویندیوه وه با ده ست بهرز
بکاته وه، فه رموون، (۱۵)، به پڕیژ سه روکی لیژنه ی شارهوانی فه رموون دوا ی ئه وه.

به پڕیژ هاوری بناء محمد:

پیشنیزی پازده یه م وه ک خۆی:

۱- لیژنه یه ک به سه روکیه تی پارێزگاری ...

به پڕیژ د. رێواز فایق حسن/ سه روکی په رله مان:

پێویست ناکات بیخوینیته وه، به پڕیژان ئەندامانی په رله مان، پێشنیزی پازده یه م ئه وه ی که وه کو
خۆی چۆن هاتبوو له راپۆرتی لیژنه ی هاوبه ش له خویندنه وه ی دووهم به بئ هیچ ده ستکارییه ک،
هەر ئەندامێکی به پڕیژی په رله مان له گه‌ل ئه وه یه که مادده که به م شیوه یه په سه ند بکری ده ست
بهرز بکاته وه، که س له گه‌لی نییه، شازده.

به پڕیژ هاوری بناء محمد:

پیشنیزی شازده یه م پێشنیاری لیژنه ی هاوبه ش:

به پێی ئه و ده سه لاتانه ی مادده ی (۹۱) برگی چوارهم له په یره ی ناوخۆی په رله مانى کوردستان
که به لیژنه ی یاسایی و تایبه تمه ند دراوه ئیمه له کۆبه ندی ئه و بزاردانه ی پێشنیار کراون له لایه ن
ئەندامانی په رله مان له دانیشتنی خویندنه وه ی دووهم دا ئەم پێشنیاره ده خه ینه روو داوا
ده که یین بخریته ده نگدان.

یه کهم/ لیژنه یه ک به سه روکیه تی پارێزگاریان سه روکی یه که کارگێرییه کان و ئەندامی تی
له لایه نه په یوه نیداره کان له وه زاره تی شارهوانی و وه زاره تی دارایی و کشتوکال و داد پیک
ده هیتریت به مه به ستی دیراسه ت کردنی داواکارییه کان و دلنیا بوون له هاتنه دی مه رجه کانی
پێویست بۆ به خاوه نداریتی کردن و لیژنه بۆی هه یه لیژنه یه کی لاوه کی له شارهوانی یه
په یوه نیداره کان پیک به ینیت بۆ ئەنجامدانی ریکاره ته کنیکیه پێویستییه کان.

دووهم/ به های ئه و زه و بیانه ی زیاده رو بیان له سه ر کراوه به خانووی نیشته جی بوون نرخه کانیان
به م شیوه یه دیاری ده کریت:

بۇ ئەو كەسانەى سوودمەند نەبوون لە دەولەت بە نرخىك بۇ يەك ۲م لە ناوہندى پارىزگاگان (۱۵۰۰۰) پازدە ھەزار بۇ (۳۰۰۰۰) سى ھەزار دىنار.

بۇ يەك ۲م لە ناوہندى قەزاگان (۱۰۰۰۰) دە ھەزار بۇ (۱۵۰۰۰) پازدە ھەزار دىنار.

بۇ يەك ۲م لە ناوہندى ناحىيەگان (۵۰۰۰) پىنج ھەزار بۇ (۸۰۰۰) ھەشت ھەزار دىنار.

دووہم/ بۇ ئەو كەسانەى سوودمەند بوون لە دەولەت لەلايەن ليژنەى تايبەتمەندەوہ بە نرخى ۱۰۰% بەھای راستەقىنەى زەوييەكە لەسەر بنەماى خواست و خستنهروو دەخەملينرئيت.

سىيەم/ حوكمە داراييەگانى ئەم ياسايە كەس و كارى پلە يەكى شەھيدان و ئەنفالكراوہگان و كەم ئەندامانى سەنگەر نايانگريئتەوہ.

سىيەم/ لە حالەتى پوودانى زيادەپۇيى لەسەر ئەو زەوييانەى حوكمەگانى ئەم ياسايە دەيانگريئتەوہ سەرەتا زەوييەگان مولكايەتيان ھەلدەوہ شپتەوہ (حل) و دواتر بە پيى ياسا بە خاوەنکردنى زەوييە ميرىيەگانى ناو سنوورى شارەوانىيەگان ژمارە (۸۰) سالى (۱۹۷۰)ى بەركار لە ھەريم بە ناوى شاروانىيەگان تۆمار دەكرين بەلام لە حالەتى پوودانى زيادەپۇيى لەسەر بەشيكى ئەم زەوييانە لەسەرەوہ ئاماژەيان پيكر اوہ ئەوا ئەو بەشەى بە خانوو زيادەپۇ لەسەر كراو ئيفراز دەكرئت بە مەبەستى بە خاوەن كردنى بۇ زيادەپۇكار لە دواى تۆمارکردنى بە ناوى شارەوانى پەيوەنديدار لە چوارچيوى ھەمان ريكار و بە پيى ئەو ياسايەى لەسەرەوہ ئاماژەى پيكر اوہ.

چوارەم/ شارەوانى بۇى ھەيە داواكارى بە خاوەنکردنى رەت بكاتەوہ ئەگەر شوينى خانووہكە سەرپيچى بئت بووہ بە ماستەر پلان يان كەرتى و وردەكارىيەگان و زيادەپۇكە لەسەر تپچووى زيادەپۇ لادەبرئت و مافى ھەيە رەفتار بە پاشماوہگان بكات و شارەوانى لە شوينىكى نىشتەجئ پارچەيەك زەوى پووبەرى لە (۲۰۰)م زياتر نەبئت بە بئ بەرامبەر قەرەبووى زيادەپۇ دەكات و ئەگەر زيادەپۇ پيشتر سوودمەند بووبئ ئەوا بە نرخەگانى ديارىكراو لە ماددەى (۳) و دووہمى ئەم ياسايە نرخەگان بۇ دەخەملينرئيت.

بەريز د. رپواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوہيە كە ماددەكە بەم شپوہيە پەسەند بكرئ كە بەريز سەرۆكى ليژنەى شارەوانى خوينديەوہ با دەست بەرز بكاتەوہ، بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ماددەى (۳) بە دەنگى (۶۷) ئەندامى بەريزى پەرلەمان پەسەند كرا، فەرموون ماددەى (۴).

بەريز ھاورى بناء محمد:

سەبارەت بە ماددەى (۴) وەك خۆى ھيچ پيشنبارئك نىە، ئەگەر كەسى زيادەپۇ پابەند نەبئت بە پيدانى نرخى ديارىكراو يان خەملينراو ھاتوو لە برگەى دووہم لە ماددەى (۳)ى ئەم ياسايە يان مەرجەگانى ھاتوو لە ماددەى (۲)ى ئەم ياسايە نايانگريئتەوہ، ئەوہ مافى بە خاوەنکردنى دەفەوتئ و خانووہكە بە زەوى و بە خانووہوہ بە ناوى شارەوانى و پەيوەنديدار تۆمار دەكرئت و بە پيى ياساى فرۆشتن و بە كرئدانى مولكەگانى دەولەتى بەركار لە ھەريم دەفرۆشرئت لە

بهرامبر فرۆشتنهكهی بههای دروستکراوهکان به شیوهی شایستهبوونی به تیکدراوی (مستحق القلع) دهریٔ به خاوهنهكهی.

بهپیز د. ریواز فائق حسن / سهروکی پههلهمان:

بهپیزان ئەندامانی پههلهمانی کوردستان، مادهی (٤) بهو شیوهیهی که بهپیز سهروکی لیژنهی شارهوانی خویندیهوه ههر ئەندامیکی بهپیزی پههلهمان لهگه‌لیه‌تی با دهستی بهرز بکاتهوه، به دهنگی (٨٠) ئەندامی پههلهمان ئەو مادهیهی پهسهند کرا، فهرموون مادهی (٥).

بهپیز هاورئ بناء محمد:

بهپیز سهروکی پههلهمان.

سه‌بارت به مادهی (٥) چوار پيشنيار ههيه:
مادهی (٥):

پيشنياری يه‌که‌م: وهك خۆي ته‌نيا رووبه‌ره زيده‌کان له برگه‌ی يه‌که‌مدا بهم شیوهی لیبکریٔ، له پارێزگاگان بکریٔ (٢٣٠٠) له قه‌زاگان (٢٤٠٠) له ناحیه‌کان (٢٥٠٠).

بهپیز د. ریواز فایق حسن / سهروکی پههلهمان:

بهپیزان ئەندامانی پههلهمان ههر ئەندامیکی بهپیزی پههلهمان لهگه‌ل ئەوهیه مادهی (٥) بهو شیوهیه پهسهند بکریٔ که بهپیز سهروکی لیژنه‌ی شارهوانی خویندیهوه دهست بهرز کاتهوه؟ کهسی لهگه‌ل نییه. پيشنياری دووهم، فهرموون.

بهپیز هاورئ بناء محمد:

بهپیز سهروکی پههلهمان.

پيشنياری دووهم: وهك خۆي ته‌نيا برگه‌ی دووهمی ئەو مادهیه بهم شیوهیهی لیبکریٔ، ئەو کهسه‌ی حوکمه‌کانی ئەو یاسایه ده‌یگریتتهوه به کهسی سوودمه‌ند هه‌ژمار نه‌کریٔ.

بهپیز د. ریواز فایق حسن / سهروکی پههلهمان:

بهپیزان ئەندامانی پههلهمان ههر ئەندامیکی بهپیزی پههلهمان لهگه‌ل ئەوهیه ئەو مادهیه بهو شیوهیه پهسهند بکریٔ با دهست بهرز کاتهوه؟ (٢) ئەندامی بهپیزی پههلهمان لهگه‌ل ئەوهیه پهسهند بکریٔ، فهرموون دواي ئەوه.

بهپیز هاورئ بناء محمد:

بهپیز سهروکی پههلهمان.

پيشنيازی سيبه‌م: وهك خۆي.

بهپیز د. ریواز فایق حسن / سهروکی پههلهمان:

بهپیزان ئەندامانی پههلهمان وهك خۆي وه‌کو ئەوه‌ی له راپورتی لیژنه‌ی هاوبه‌ش هه‌بوو له خویندنه‌وه‌ی دووهم مونا‌قه‌شه کرا، ههر ئەندامیکی بهپیزی پههلهمان لهگه‌ل ئەوهیه بهم شیوهیه پهسهند بکریٔ، چونکه هه‌چ گۆرانکاری تیدا نه‌کراوه دهست بهرز کاتهوه؟ کهس نییه، فهرموون دواي ئەوه.

بەرپز ھاورى بىنا محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشنيارى چوارەم: پېشنيارى ليژنەى ھاوبەش:

بەپپى ئەو دەسەلاتانەى لە ماددەى (۹۱) لە برگى چوارەم لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان كە بە ليژنەى ياساى و تايبەتمەند دراو، ئيمە لە كۆرەندى ئەو بژاردانەى پېشنيار كراون لەلايەن ئەندامانى پەرلەمان لە دانىشتنى خويندنەوى دووھمدا ئەم پېشنيارە دەخەينە روو، تا وا دەكەين بخرىتە دەنگدان. رووبەرە زيادەكان لە رووبەرى ئامازە پيكرائو لە برگەى شەشەم لە ماددەى دووھم بە نرخى راستەقینەى باو دەخەمپلينيڤت لەسەر بنەماى خواست و خستە روو بەو مەرچە رووبەرى زەوويەكان لە ھەموو حالەتپيدا لە پاريزگان (۲۳۰۰) لە قەزاكان (۲۴۰۰) لە ناحيەكان (۲۵۰۰) زياتر نەپيت.

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامپكى بەرپزى پەرلەمان لەگەل ئەوھيە ماددەكە بەم شپوھيە پەسەند بكرىت بەرپز سەرۆكى ليژنەى شارەوانى خويندييەو بە دەست بەرز كاتەو؟ بەدەنگى (۷۷) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان ماددەكە پەسەندكرا، فەرموون.

بەرپز ھاورى بىنا محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷) پېنج پېشنيار ھەيە:

ماددەى (۷):

پېشنيارى يەكەم: وەك خۆى تەنيا ليژنەكان بەم شپوھيەى ليبركيت:

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (ھاورى) جەنابت ئيسراھەتيك بكە، كاك (عباس)، فەرموون.

بەرپز عباس فتاح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى شەشەم دوو پېشنيار ھەيە، پېشنيارى يەكەم بەم شپوھيە دەپيت:-

ماددەى (۶):

پېشنيارى يەكەم: پيويستە وەزارەتى شارەوانى گەشتوگوزار بو ئەو ناوچانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگريتەو ماستەر پلانى ئامادەكراويان نيە لە ماوھيەك لە ساليك ريكەوتى بەركاربوونى ئەم ياسايە تپپەر نەكات و ماستەر پلان و پيداويستى تەكنيكي ئامادە دەكات.

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامپكى بەرپزى پەرلەمان لەگەل ئەوھيە كە ماددەى (۶) بەو شپوھيە پەسەند بكرىت كە بەرپز سەرۆكى ليژنەى كاروبارى ياساى خويندييەو بە دەست بەرز كاتەو؟ ئەم پېشنيارە تەنھا (۱۰) دەنگى ھينا، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى دووهم: كە دەقەكە يەتى وەك خۆى، وەزارەتى شارەوانى و گەشتوگوزار بۆ ئەو ناوچانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرىتەو وە نەخشە و ديزاينى ئامادەكراوian نيبە لە ماوەى لە سالىم لە رىكەوتى بەركاربوونى ئەم ياسايە تىپەرەنەكات نەخشە و ديزاين و پيداويستى تەكنىكى ئامادە دەكات.

بەريز د. رىواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەو يە ئەو ماددە يە بەو شىو يە پەسەند بكرىت كە بەريز چىگرى سەرۆكى لىژنەى كاروبارى ياسايى خویندىيەو بە دەست بەرزكاتەو؟ ئەو ماددە يە بە دەنگى (۷۸) ئەندامى پەرلەمان بەم شىو يە پەسەند كرا كە بەريزان خویندىيەو، ماددەى (۷)، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷):

لەسەرەو نووسراو (۵) بەلام خۆى (۶) پيشنيارە:

پيشنيارى يەكەم: وەك خۆى، تەنيا رىژەكان بەم شىو يە لىبكرىت، داھاتە بەدەست ھاتووەكان بەپىي ئەم ياسايە بەم شىو يە تەرخان دەكرىت، يەكەم رىژەى (۲۰%) بۆ وەزارەتى شارەوانى و گەشتوگوزار بۆ پىويستىيەكانى نەخشە و ديزاين ئەو ناوچانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرىتەو و تەرخان دەكرى، دووهم (۶۰%) بۆ گەياندىنى خزمەتگوزارى سەرەكيبەكان تەرخان دەكرى، سىيەم (۲۰%) داھاتى بەدەستھاتوو دەگەرىنرىتەو بۆ خەزىنەى دەولەت.

بەريز د. رىواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەو يە كە ماددەى (۷) بەو شىو يە پەسەند بكرىت كە بەريزان خویندىيەو بە دەست بەرزكاتەو؟ (۳) دەنگ. پيشنيارى دواى ئەو، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى دووهم: وەك خۆى تەنھا رىژەكان بەم شىو يە لىبكرىت، داھاتە بەدەست ھاتووەكان بەپىي ئەم ياسايە بەم شىو يە تەرخان دەكرىت، يەكەم رىژەى (۳۰%) بۆ وەزارەتى شارەوانى و گەشتوگوزار بۆ پىويستىيەكانى نەخشە و ديزاين ئەو ناوچانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرىتەو و تەرخان دەكرى، دووهم (۵۰%) بۆ گەياندىنى خزمەتگوزارى سەرەكيبەكان تەرخان دەكرى، سىيەم (۲۰%) داھاتى بەدەست ھاتوو دەگەرىنرىتەو بۆ خەزىنەى دەولەت.

بەريز د. ريواف فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەو شىوھىيە پەسەند بكرىت كە بەريزان خويندییەوھ بە دەست بەرز كاتەوھ؟ كەسى لەگەل نییە. پيشنيارى دواى ئەو، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى سيپەم: بركەيەك بە زنجيرەى (٤) بۆ ئەو ماددەيە زياد بكرىت ريزەكان بەم شىوھىيەى لىبكرىت، داھاتە بەدەست ھاتووھكان بەپيى ئەم ياسايە بەم شىوھىيە تەرخان دەكرىت، يەكەم ريزەى (٣٠%) بۆ وەزارەتى شارەوانى و گەشتوگوزار و پيويستىيەكانى نەخشە و ديزاين ئەو ناوچانەى ھوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرىتەوھ و تەرخان دەكرى، دووھم (٤٠%) بۆ گەياندىنى خزمەتگوزارى سەرەكییەكان تەرخان دەكرى، سيپەم (١٥%) داھاتى بەدەست ھاتوو دەگەريزىتەوھ بۆ خەزىنەى دەولەت، (١٥%) داھاتى بەدەست ھاتوو بدرىتە وەزارەتى كشتوكال و داد.

بەريز د. ريواف فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەو شىوھىيە پەسەند بكرىت كە بەريز خويندییەوھ بە دەست بەرز كاتەوھ؟ (٤) دەنگ. پيشنيارى دواى ئەو، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى چوارەم: وەك خۆى تەنھا بركەى دووھم و سيپەم بكرىتە يەك بركە و ريزەى (٦٠%) ديارى بكرىت بۆ خزمەتگوزارىيەكان.

بەريز د. ريواف فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەو شىوھىيە پەسەند بكرىت كە بەريز خويندییەوھ بە دەست بەرز كاتەوھ؟ كەسى لەگەل نییە. پيشنيارى دواى ئەو، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى پينجەم: وەك خۆى، داھاتە بەدەست ھاتووھكان بەپيى ئەم ياسايە بەم شىوھىيە تەرخان كراو وەك خۆيەتى كە خويندیمانەوھ.

بەريز د. ريواف فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان كەس لەگەل ئەوھىيە كە وەك خۆى وەك ئەوھى لە راپۆرتى ليژنەى ھاوبەش خويندەوھى دووھم ھاتبوو ماددەكە پەسەن بكرىت با دەست بەرز كاتەوھ؟ (۵) ئەندامى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھن كە وەك خۆى پەسەند بكرىت. فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارى شەشەم: پيشنيازى ليژنەى ھاوبەشە، بەپيى ئەو دەسلەتەى ماددەى (۹۱) بركەى چوارەم لە پەپرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان كە بە ليژنەكان دراوھ كوردستان، ئيمە لە كۆرەندى ئەو بژاردانەى پيشنياز كراوھ لەلايەن ئەندامانى پەرلەمان لە دانىشتنى خويندەوھى دووھمدا ئەم پيشنيارە دەخەينە روو، داوا دەكەين بخريتە دەنگدان. داھاتە بەدەستھاتووھكان بەم شيوھى تەرخان دەكرىت، يەكەم ريژەى (۳۰%) بۆ وەزارەتى شارەوانى و گەشتوگوزار بۆ پيوستىيەكانى نەخشە و ديزاين ئەو ناوچانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگريتەوھ و تەرخان دەكرى، دووھم (۷۰%) داھاتى بەدەست ھاتوو دەگرينريتەوھ بۆ خەزىنەى ھەريم بۆ بە مەبەستى ئاراستە كردنى بۆ خزمەتگوزاريە گشتىيەكان بۆ ئەو ناوچانەى كە حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگريتەوھ.

بەريز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريز سەرۆكى ليژنەى ياسايى قسەيەكتان ھەيە؟ بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ماددەكە بەو شيوھى پەسەند بكرىت كە بەريز جيگرى سەرۆكى ليژەى ياسايى خويندەوھى با دەست بەرز كاتەوھ؟ ئەو ماددەيە بە دەنگى (۷۵) ئەندامى پەرلەمان پەسندكرا بەو شيوھىيە كە دواچار خويندرايەوھ، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو ماددە زياد دەكرىت، پيوستە بخريتە دەنگدانەوھ، پيش ئەوھى ماددەكان بخوينريتەوھ بەپيى ئەو دەسلەتەى ماددەى (۹۱) بركەى چوارەم لە پەپرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان كە بە ليژنەكان دراوھ، ئيمە لە كۆرەندى ئەو پيشنيارانەى لەلايەن ئەندامانى پەرلەمان لە دانىشتنى خويندەوھى دووھم ئەو پيشنيارە دەخەينە روو، داوا دەكەين بخريتە دەنگدانەوھ، دوو ماددە بۆ ياساكە زياد دەكرىت بە شيوھىيە.

بەريز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، چەند ماددەيەكيان پيشنيار كردبوو لە شيوھى ماددە پيشنياربان نەكردبوو تەنھا لە شوينى ترا مەسەلەن لەناو ماددەى يەكا، يا لەناو ماددەى سييا پيشنياربان كردووھ، بەريزان ليژنەى ھاوبەش پييان وابووھ شوينى ئەو ماددەيە ئەو شوينە نيە كە تيا پيشنيار كراوھ، بۆيە لە شيوازيكي ماددەيەكى سەربەخۆ ديانرشتووھ يەعنى شتيكى تازەيان

نه هیناوه، ههر ئه وهیه که ئه ندامیکی به پیزی په رله مان پيشنیازی کردووه (۳) که س پشتیوانی کردووه، به لام ئه مان کردوویانه به ماددهیه کی سه ره خو له بری ئه وهی له مادهی (۱) یان (۳) دای بنین، بویه فهرموون مادهی (۸) بخویننه وه. ئه ندامانی به پیز گوی بگرن، کاک (سه روان) دهره فتت ددهم.

به ریز عباس فتح صالح:

به ریز سه روکی په رله مان.

مادهی (۸):

۱- ئه و خانووانه ی که له سه رده می پزیمی یه که له دوی یه که کان روو خاون زه وییه کانیا ن جی خانوو به پیی حوکه کانی ئه م یاسایه به خاوه ن ده کرین.

۲- حوکه کانی ئه م یاسایه به خاوندردنی ئه و زه وییانه ش ده کریتته وه که ده که ویته نیوان خانووی دروستکراو له ناوچه کانی نیشته جی بوون پیش (۲۰۱۸/۳/۱۳) دروست کراون و روخینراون به پیی مهرجه کانی ئه م یاسایه.

۳- ئه و زه وییانه ی که ده که ون نیوان خانووی نیشته جی بوون به (۵۰%) نرخ ی باو له سه ر بنه می خواست و خستنه روو دهرؤشرین به و که سانه ی به لگه ی پیویست حیا زه یان لایه.

به ریز د. ریواز فایق حسن / سه روکی په رله مان:

به ریزان ئه ندامانی په رله مان، ههر ئه ندامیکی به پیزی په رله مان له گه ل ئه وه یه ئه م مادده یه بو ئه م یاسایه زیاد بکریت به و شیوه یه ی که به ریز جیگری سه روکی لیژه ی کاروباری یاسایی خویندییه وه با دنگ بدات؟ به ریزان زور سوپاس به دنگی (۸۳) ئه ندامی په رله مان ماده که زیاد ده کریت به و سیاغه ی که به ریزان خویندیانه وه. نوقته ی نزامیتان هه یه، فهرموو.

به ریز د. شایان کاکه صالح محمد:

به ریز سه روکی په رله مان.

له پيشنیاری لیژنه ی هاوبه ش ده لی به پیی ئه و ده سه لاتانه ی مادهی (۹۱) برپگه ی چواره م نازانم له په یروه ی ناوخوا ی په رله مان کوردستان، ئایا هه موار کراوه که یه یان ئه وه ی ئیستا، چونکه برپگه ی چواره می تیدا نییه.

به ریز د. ریواز فایق حسن / سه روکی په رله مان:

به ریزان ئه ندامانی په رله مان، مه به ستی به ریز لیژنه ی هاوبه ش هه مواره که یه که ئیمه ئیمزامن کردبوو به فهرمی دهرچوو، ئیستا ئه و گورانکاریانه ی که به گویره ی هه مواره که له په یروه و هاتووه کاری پیده کریت.

به ریز شایان کاکه صالح محمد:

به ریز سه روکی په رله مان.

چونکه ئیستا ئیمه له بهر ده ستماندا نییه.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

راستە دەبى ئىمە گبى كەينەو جارىكى دىكە، كاك (رزگار) فەرموون.

بەريز رزگار محمد محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۸) بېرگەى يەك.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

دەنگمان لەسەردا، كاك (سروان)، فەرموون.

بەريز سروان محمد على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دىسان بەپىى ماددەى (۹۱) لە بېرگەى سىى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان، ئەگەر پيشنيارىك بدريت پشتگىرى سى پەرلەمانتار بەدەست بينيت دەخرىتە دەنگدانەو كەچى من لە ماددەى (۷) پيشنيارم هەبوو وە پشتگىرىشم بەدەست هينا بەنووسراویش دام بە ليژنەى ياساىى بۆ ماددەى (۷)، پيشنيارەكەى من ئەو بوو (۱۰%) بدريت بە وەزارەتى شارەوانى بۆ ديزاين و نەخشە (۵۰%) بۆ پيداويستىيە سەرەتاييەكان (۵۰%) بۆ خەزىنەى دەولەت، بۆ ئەوئەوى توشى مەترسىكى هاوشىوئەى داعش بينەو حوكمەت تواناى بەرەنگاربوونەوئەى هەپىت، سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموون ليژنەى هاوبەش وەلام بەدەنەو، كاك (سروان) دەلى من ئەو پيشنيازەم هەبوو، وەلەو دەنگمان لەسەر داو و تەواو بوو.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو پيشنيارە لەناو هۆلى پەرلەمان ئىمە لەبەر ئەوئەوى دوو كەسمان داناو لە ليژنەى شارەوانى و لە ليژنەى ياساىى كە بنووسرىت، پيشنيارىكى وا لە هۆلا نەبوو پشگىرى هەبى، لەوانەيە بە نووسين ناردووئەتى بەلام بەنووسين نايپتە پشتگىرى ئەمە پيشنيارىكە، بەلام دەبى لىرە لە هۆلى پەرلەمان بوترى و پشتيوانى هەبى، كى هەبوو دوو كەسش بى پشتيوانى ئەو رەئىيەى كرىو، سوپاس.

بەريز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

تەواو، ماددەى (۹)، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى نۆيەم يەك لە ماددەكانە كە زياد دەكرى:

ماددەى (۹):

حوكمه كانى ئەو ياسايە ئەو زەويىانە ناگرېتەوہە كە مافى خاوەندارىيەتى يان رەفتار كوردنى پېكھاتەكان ئاينى و نەتەوہەببەكان لەسەرەوہ و لە لايەن كەسانى ترزېدەرپۆيى كراوہتە سەر جگە لە خۆيان.

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەرپزى پەرلەمان لەگەل ئەويە كە ماددەيەك بۆ ياساكە زياد بكرېت بە ژمارە (۹) بەو ناوەرپۆكەى كە بەرپزىيان خويندییەوہ با بفرمووئ دەنگ بىدا؟ (۸) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان دەنگيان بەو ماددەيەدا، ئەوہش مانای ئەوہيە ھەموو فراكسيۆنەكانى پەرلەمانى كوردستان تەنسيقن تا رادەيەكى زۆر ئەوہى كە مافى پېكھاتەكان ريزيان لېگيراوہ بە دەستەى سەرۆكايەتیشەوہ خۆشمانمان ئەژمار كرد لەگەلتان، ماددەى (۱۰)، فەرموون.

بەرپز عباس فتاح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۰):

كار بە ھيچ دەقيكى ياسايى يان برپارىك ناكري كە لەگەل حوكمەكانى ئەم ياسايە ناكۆك بېت.

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەرپزى پەرلەمان لەگەل ئەويە كە ماددەى (۱۰) بەو شپۆەيە پەسەند كرى كە بەرپزىيان خويندییانەوہ با دەنگ بىدا؟ بە دەنگى (۸) ئەندامى پەرلەمان ماددەى (۱۰) پەسەند كرا. فەرموون.

بەرپز عباس فتاح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۱):

ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەنديدارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جيبەجى دەكەن.

بەرپز د. ريواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەندامىكى بەرپزى پەرلەمان لەگەل ئەويە كە ماددەى (۱۱) بەو ناوەرپۆكەى كە بەرپزىيان خويندییانەوہ پەسەند بكرى با دەنگ بىدا؟ بە دەنگى (۹) ئەندامى پەرلەمان ماددەى (۱۱) پەسەند كرا. كاك (رزگار)، فەرموون.

بەرپز رزگار محمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱) برگەى ھەشت كە باس لە وە دەكان كە ئەو كەسانەى خانووەكانيان پيش راپەرين لە لايەن حوكمەتى بەعسەوہ رووخپنراوہ ناكريت ئىستا ئەوان بپى لەگەل زەوييە تەجاوزەكانان حيسابپيكيان بۆ بكەى، ئەوان باجى كوردايەتییان داوہ ھەقە قەرەبوو بكرينەوہ نەك پارەيان

لېوهرگيرئ، به راستى ئه وه غه درېكى گه ره يه له و كه سانه ئه مرئ، رجا ئه كه م له جه نابت به ليژنه ياساييه كه بليى به و مادده يا بچيته وه، سوپاس.

به رپز د. ريواز فايق حسن / سه روكى په رله مان:

زور سوپاس، ئيمه دهنگمان داوه له سهر ئه و مادده يه ناتوانين پياچوونه وه بكه ين، به لام دلنيات ئه كه ين، جه نابيان نوينه ره كانيان هاتبوون بو په رله مان كوردستان فراكسيونه كانى په له مانى كوردستانى بينى ئيمه يان له سه روكايه تى بينى راويژمان له گه ل كورن دهر فته مان دان بچن كو بوونه وه بكه ن له نيوان خو يانا وه له سهر سيغه يه كه ريك بكه ون، ئايا ده يانه وي بچنه ژير حوكمه كانى ئه م ياسايه؟ به به لئ وه لامى ئيمه يان دايه وه و، بو يه ئيمه ئه و مادده مان به و شيويه سياغه كرد جه نابيان حه قى خو يانه ريزى تاييه تيبان ليگيرئ، به لام تازه مادده كه په سهند كراوه وه پيم وايه زور زور باشيشه وه ئه وان ره زامه ندى كه له و ناوچه ي كه خانووه كانيانى تيا رووخواه ئيستا به لگه يان هه يه بچنه ژير حوكمه كانى ئه م ياسايه ده ستان خو ش بن سوپاس، مادده ي (۱۲)، فهرموون.

به رپز عباس فتاح صالح:

به رپز سه روكى په رله مان.

مادده ي (۱۲):

ئه م ياسايه بو ماوه ي (۳) سال له ريكه وتى بلا بوونه وه ي روظنامه ي فهرمى (وه قايعى كوردستان) كارى پي ده كرئت.

به رپز د. ريواز فايق حسن / سه روكى په رله مان:

به رپزان ئه ندامانى په رله مان، هه ر ئه نداميكي به رپزى په رله مان له گه ل ئه وه يه كه مادده كه به و شيويه په سهند بكرئ با ده ست به رز كاته وه؟ به ده نكي (۸۶) ئه ندامى په رله مانه وه ئه و مادده يه ش په سهند كرا. هو كاره كانى ده رچوون، فهرموون.

به رپز عباس فتاح صالح:

به رپز سه روكى په رله مان.

سه باره ت به هو يه كانى ده رچواندن چوار پيشنيار هه يه:-

پيشنيازى يه كه م: له پيناو پاريزگار بگردن له هيما شارستان ييه كانى شار و شاروچكه كانى هه رپمى كوردستان / عيراق و چاره سهر كردنى ديارده ي زيده روپى له سهر ئه و زه ويانه ي كه مولكى ده ولته ت و به مه به ستى چاره سهر كردن و دووباره نه بوونه وه يان دواى ئه وه ي بوونه واقى حال و جي به جئ كردنى ماسته ر پلانى شاره كان له لايه ن شاره وان ييه كان ئه م ياسايه ده رچوئرا.

به رپز د. ريواز فايق حسن / سه روكى په رله مان:

به رپزان ئه ندامانى په رله مان، هه ر ئه نداميكي به رپزى په رله مان له گه ل ئه وه يه هو كاره كانى ده رچوون به و شيويه بي ت كه به رپز جيگرى سه روكى ليژنه ي ياسايى خو ينديه وه با ده نك بدا؟ (۱) ده نك. دواى ئه وه، فهرموون.

به رپز عباس فتاح صالح:

به رپز سه روكى په رله مان.

پيشنيزى دووهم: له پيناو پاريزگار يکردن له سىما شارستانىيەکانى شارەکانى هەريمى کوردستان/عيراق و چارهسەر کردنى زىدەرۆيى لهسەر ئەو زهويانەى مولكى دەولەتن و هەروەها بۆ مەبەستى دۆزىنەوهى چارهسەربۆيان و ريگري کردن له بەردەوام بوونيان جيبه جى کردنى ماستەر پلانى شارەکان ئەم ياسايە دەرچوينا.

بەريز د. ريواز فايق حسن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، هەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان له گەل ئەو هەيه هۆكارەکانى دەرچوون بەو شيوە پەسەند بکرى که بەريز جىگري سەرۆكى ليژنەى ياسايى خویندىهوه با دەنگ بدا؟ (۱) دەنگ. دواى ئەوه، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيزى سيبه م: وهك خۆى، له پيناو پاريزگار يکردن له هيمما شارستانىيەکانى شارەکانى هەريمى کوردستان/عيراق و چارهسەر کردنى حالەتەکانى زىدەرۆيى لهسەر ئەو زهويانەى مولكى دەولەتن و بە مەبەستى دۆزىنەوهى چارهسەر بۆيان له دواى ئەوهى بوونە واقى حال و بۆ ريگرنەدان بە بەردەوام بوونيان و دانانى سنوررېك بۆيان وه بە مەبەستى جيبه جى کردنى ماستەر پلانى شارەکان له لايەن شارەوانىيەکان ئەم ياسايە دەرچوينا.

بەريز د. ريواز فايق حسن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، هەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان له گەل ئەو هەيه هۆكارەکانى دەرچوون بەو شيوە پەسەند بکرى که بەريزىيان خویندىهوه با دەنگ بدا؟ هيج ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان له گەل ئەو دەقه نيبه، فەرموون.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيزى چوارەم: پيشنيزى ليژنەى هاوبەش، به پيى ئەو دەسەلاتەى له ماددەى (۹۱) بپرگەى چوارەن له پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى کوردستان که به ليژنەکان دراوه ئيمه له کۆرپەندى ئەو بژاردانە پيشنيز کراون له لايەن ئەندامانى پەرلەمان له دانىشتنى خویندىهوهى دووهمدا ئەو پيشنيزە دەخەينه روو، داوا دەکەين بخريته دەنگدان.

هۆيهکانى دەرچواندن:

له پيناو پاريزگار يکردن له هيمما شارستانىيەکانى شار و شارۆچکه و شارە دييهکانى هەريمى کوردستان/عيراق و بە مەبەستى چارهسەر کردنى حالەتەکانى زىدەرۆيى و فەراهەم کردنى خزمەتگوزارىيە سەرەکيبەکان بە ئاراستەى دانانى سنوررېك بۆ بەردەوام بوونى زىدەرۆيى و رەخساندى زەمىنەى و جيبه جى کردنى ماستەر پلانى شارەکان له لايەن شارەوانىيەکان ئەم ياسايە دەرچوينا.

بەريز د. ريواز فايق حسن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، هەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان له گەل ئەو هەيه هۆكارەکانى دەرچوون بەو شيوە يه بيت که بەريز جىگري سەرۆكى ليژنەى ياسايى خویندىهوه، بفەرمووئ دەنگ بدا؟ هۆيهکانى دەرچواندن بە دەنگى (۸۰) ئەندامى بەريزى پەرلەمان پەسەند کرا.

ئىستا كۆي ياساكة دەخەينە دەنگدان ھەر ئەندامىكە بەرپىزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىە كە ياساكة بەو شىوھىە پەسەند بكرىت كە ئىمە دەنگمان لەسەر ماددە بە ماددەيان دا با دەست بەرز كاتەوھ؟ بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان ياساكة بە دەنگى (۱۰۰) ئەندامى بەرپىزى پەرلەمان پەسەند كرا، پىرۆزبایى لە خۆمان و لە گەلى كوردستان لە ھەموو ئەو ھاوئالتيانەى كە لە رىگەى ئەم ياساىەوھ خانووھ كانييان لە خانووى زىدەرپۆوھ دەبىتە خانووى مولك و، ئەو پارەھىە كە دەيدەن بە حكومەتى ھەريمى كوردستان حكومەتیش پابەند دەكرى بەوھى كە خزمەتگوزاريان پى بگەينى، ھاوكات دا لە وھزارەتى تايبەتمەند وھزارەتى شارەوانى دەكەين كە ئەركى راستەقىنەى خۆى بەگوپرەى ئەم ياساىە لەكاتى دياركراوھ جىبەجى بكا، دواجارىش دەمانەوئ قسە لەسەر ئەوھ بكەين كە داوا لە ھەموو ليژنەكانى پەرلەمان كوردستان ئەكەين كە كار لەسەر ئەو پىرۆزە ياساىانە بكەن، ئەو پيشنيازە ياساىانە بكەن كە لە لايەن پەرلەمانەوھ ئاراستەيان كراوھ، پابەندى ئەو كاتە بكەن كە لەناو پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان ھاتووھ بۆ ئامادەكردنى راپۆرت، بۆ ئەوھى بتوان خزمەتى ميللەتى خۆمان بكەين بە دەركردنى ياساى گونجا و زۆر باش، ئىستا بەرپىز سەرۆكى ليژنەى ياساىى داواى كردووھ قسەيك بكات، داواى روونكردنەوھىەك لە سەرۆكايەتى دەكات، فەرموون.

بەرپىز بزار خالد عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

والله من دقيت ل سەر كۆي پيشنيارى ياساىى يان ژ سەر ماددە دوو كو بەحسا مەرجا دكا داخازا تەوزىحەكى ل جەنايىتە دكەم ئايا ئەگەر حەلەت ھەبن ھەيكەل دروستكردن بت بلى تيدا نەژىت كو ب فعلى مەسىرى ھەيكەل دا د چلپھيت.

بەرپىز د. رىواز فايق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان لەناو ماددە (۲) ھاتووھ، ئەلى ئەو خانووھى لەسەر زەوويىەكە دروستكراوھ بۆ مەبەستى نىشتەجى بوون بەكاربھينرى، مەرج نىيە ئەو كاتە لەناويا بى گرینگ ئەوھىە بۆ مەبەستى نىشتەجىبوون بەكاربھينرى ئەمە يەك، دوو ئىمە كە دەرفەتمان داوھ كە ھەندى زەوى كە ھىشتا خانووى لەسەر نىيە، بەلام خاوەنەكەى بەلگەى حيازەى ھەيە كە بەناو بكرى، ئەولەويەت بۆ ئەوھىە ئەگەر ھەيلكەلەك ھەبى ئىستا خانوونەكەى لەناويا نىشتەجى نەبى بۆ نموونە بەتەنھا سەقفەكەى ھەبى، بەلى دەتوانى ئىستيفادە لەم قانونە بكات، حوكمەكانى ئەم ياساىە دەيگرىتەوھ، بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان بەم شىوھىە كۆتايىمان بە دانىشتنەكەمان ھينا، زۆر سوپاس.

د. رىواز فايق حسن

سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان – عىراق

ھىمن ھەورامى

جىگرى سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان – عىراق

منى نبى قھوچى

سكرتىرى پەرلەمانى

كوردستان – عىراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پروژەتۆكۆلى دانىشتنى ژمارە (۷)ى

چوارشەممە رېكەوتى ۲۰۱۹\۱۱\۱۳

خولى پېنجەمى ھەلبۇزاردىن

زهويه كانى تر كه رهنهه هى دامه زراوه كانى ترن پيويستيان به وهيه هل بكرين، هه لبوه شينرينه وه و دواتر به ناوى شاره وانى تو مار بكرين، بو نه وهى بتوانرين به ناوى هاوولاتييانى زيده رپوكاره وه بكرين، هه ر نه داميكى به ريزى به رله مانيش قسهى له سه ر نه م برهه به ههيه با به رموي، كا م م، به لي فه رموو.

به ريز مه م برهان محمد قانع:

به ريز سه روكى به رله مان.

من پرسيارم ههيه له سه ر نه وهى مافى به فتاركردى كه سانى ديكه، به فتاركردى نايان نه وه شه رعيه تدان نييه به داگيركارى؟ به فتاركردى به عنى له چوارچيويهى قانونيك دا ئيمه نه وه جيگير بكهين، به فتاركردى به عنى كه سانيك هه بوون به قانونى خاوهنى نه م مولكه نين به لام ته سه ر ووفى پيوه ده كه ن، هه ز ده كهين نه وه پوون بكهينه وه، پيموايه بو سومعهى به رله مان نه م ده سه ته واژه به له ناو قانونيك دا جيگير بكات، پيموايه نه وه له رووى قانونييه وه رهنهه ئيشكاليك هه بي، ده كرين هاو رپييانى ياسايش وه لاميان هه بيت، بو به به فتاركردى به ئيشكاليه تيكى قانونى ده زانم، سو پاس.

به ريز د. رپواز فائق حسن / سه روكى به رله مان:

كا م م، هه قى ته سه ر ووف هه قيكه به قانون رپيخواوه، مافى به فتاركردى نه و مانايهى نييه كه ئيمه له كورديدا ده يخوينينه وه، هه قى ته سه ر ووف هه قيكى مه حصونه له ناو قانونى مه ده نى دا، چون كه سيك هه قى ههيه مولكايه تى هه بي، هه قيشى ههيه ته سه ر ووفى له سه ر نه رزيك هه بي، زراعه تى تيدا ده كات، باخى تيدا ده كات، به قانون رپيخواوه، هه چ شتيكى نا قانونى و نا ئسولى تيدا نييه، تا وه كو واريده نه بي و ئيمه له ناو نه و قانونه دا داينينين، چون هه قى مولكيه به قانون رپيخواوه، هه قى ته سه ر ووفيش به هه مان شيوه به قانون رپيخواوه، له به ر نه وه ئاسايى و سه روشتى به، به لي.

به ريز على هه مه صالح:

به ريز سه روكى به رله مان.

وه لا من دوو مولا هه زم ههيه، به كه م / له خوله كانى پيشووشدا زور مونا قه شهى زمانه وانى و خالبه نديمان ده كرد، من نامه وي بچه سه ر به كه به به كه وشه كان، به لام به راستى نه و پرژه به وه هه نديكى تريش له رووى زمانه وانى و خالبه ندى دا ويرانه، نه و به ره گرافهى به رده مت بخوينه وه له به كه مه وه تا نه خير نه نوقتهى تيدا به، نه فاريزه ي تيدا به، له كاتيكا نوقته و فاريزه به ته واوه تى مه عنا ده گورپيت، به ته واوه تى مه عنا ده گورپيت، بو به واى كر دووه دوو ديپى به كه م ده خوينا تيه وه زور ره كيكه، نه وهى مافى به فتاركردى كه، راسته، نه وهى كا م م ده قيقه، ههيه به هه قى مافى به فتاركردى له سه ره، ههيه به نه مرى واقيع، بو به نه وه شيان پيويسته روونتر بكرين، من پيموايه نوقته و فاريزه برهه ي به كه ميش كيشه ي نوقته و فاريزه ههيه، فاريزه دانه نيى

مەنەنەكە دەگۆرپت، بۆيە يەك يەك بېرۆينە سەر ئەوہى فاریزه له كوی پئویسته و نوقتە له كوی پئویسته زۆر ئەوئ، بۆيە ھەموو ئەو پەرە بگەرئ نوقتە و فاریزهى تیدا نیه.

بەرپز د. رپواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلام ئەوہى كه خۆمان کردوو مانە له ناو یاساکەدا نوقتە و فاریزهى تیدایە، ئەوہ ئەوہیە كه ناردوو یانەتەوہ بۆمان، ئەگینا ئەوہى كه خۆمان کردوو مانە دەلین له حالەتى روودانى زیدەرہوى لەسەر ئەو زەوویانەى حوکمەکانى ئەم یاسایە دەیانگریتەوہ، سەرەتا مولکایەتى زەوویەکان ھەلدەوہ شیتتەوہ و دواتر بە پئی یاسای بە خاوەن کردنى زەوویە میریہەکانى ناو سنوورى شارەوانییەکان ژمارە (۸۰)ى سالى ۱۹۷۰ى بەرکار لە ھەریم، بە ناوی شارەوانییەکان تۆمار دەکرین، بەلام له حالەتى روودانى زیدەرہوى لەسەر بەشیکى ئەو زەوویانەى لەسەرەوہ ئاماژەیان پیکراوہ، ئەوا ئەو بەشەى بە خانوو زیدەرہوى لەسەر کراوہ ئیفراز دەکرئ بە مەبەستى بە خاوەنکردنى بۆ زیدەرپۆ له دواى تۆمارکردنى بە ناوی شارەوانى پەيوەندیدار لە چوارچيۆهى ھەمان رپکار و بە پئی ئەو یاسایە لەسەرەوہ ئاماژەى پیکراوہ، ئەم یاسایە كه لەم وەرزهدا دەرچووہ ئیشکالیەتى رپنووسى و رپزمانى نیە، لەبەر ئەوہى دوو جار دراوہ بە بەرپزان راپوژکارانى بواری رپزمانى و رپنووسى له پەرلەمانى كوردستان، بۆ ئەوہى پیدچوونەوہى بۆ بکەن، بەلام ئەم دەستەواژەى جەنابتان باسى دەکەن بەلى له رپوى رپنوسییەوہ ھەندیک ھەلەى تیدایە، له رپوى خالبەندیشەوہ ھەندیک ھەلەى تیدایە، ئیمە ناوہرپۆكەكەیمان قبول بئ دواتر دەتوانین له رپوى فاریزه و نوقتە و خالبەندییەوہ چاککاری تیدا بکەین، ئەندامیکى تری بەرپزى پەرلەمان قسەى ھەیە، فەرموون بیخویننەوہ بۆ ئەوہى بیخەینە دەنگدان، بەرپز سەرۆكى لیژنەى یاسای.

بەرپز بزار خالد عبداللە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

۴- ماددەى (۳) بڕگەى سپیەم بەم شپۆەى دەبیت:

له حالەتى روودانى زیدەرپۆى لەسەر ئەو زەوویانەى مولكى دەولەتن و مافى رەفتارکردنى كەسانى دیکەیان لەسەرە یان مولكى تەواون بە پچەوانەى حوکمەکانى یاسا بەرکارەکان ئەو کاتە ئەو زەوویانە مولکایەتییان ھەلدەوہ شیتتەوہ ھەل و بەناوی شارەوانییەکان تۆمار دەکرین، بەپئی یاسای بەخاوەنکردنى زەوویە میریہەکان لەناو سنوورى شارەوانییەکانى ژمارە (۸۰)ى سالى (۱۹۷۰)ى بەرکار لە ھەریم، بەلام له حالەتى روودانى زیدەرپۆى لەسەر بەشەكى ئەو زەوویانەى لەسەرەوہ ئاماژەیان پیکراوہ ئەوہ ئەو بەشەى بە بیناکردن زیدەرپۆیان لەسەر کراوہ ئیفراز دەکرئ و بەمەبەستى بەخاوەنکردنى بۆ كەسانى زیدەرپۆكار ئەویش له دواى تۆمارکردنى ئەم بەشە بەناوی شارەوانى پەيوەندیدار بەپئی ئەو یاسایە لەسەر ئەوہ ئاماژەى پیکراوہ.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە ئەم بەرگەھىيە بەم شىوھىيە دابنرئتەوھ لە ياساكە با دەست بەرز كاتەوھ؟ بە دەنگى (۷۲) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا، دوای ئەوھ، فەرموون.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

۵- أ- ماددەى (۵) دەستەواژى خواست و خستە روو لادەبرئت. ئەمەش بۇ خالى تر سەرۆكى پەرلەمان پيويستە لەسەر بنەماش.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان كى قسەى ھەھىيە لەسەر (۵)، كاك (رزگار)، فەرموون.

بەريز رزگار محمد محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۵) بەرگەھى (ب) كە ئەلئيت بەرگەھىيەك زياد بكرئت بەم شىوھىيە (ئەو كەسانەى كە حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرئتەوھ بە دەسى سوودمەند لە دەولەت دابنرئن) بۇچى ئەو كەسانە بەسوودمەند ئەژمار بكرئن؟ زۆرەھى ئەو كەسانە زەوييەكانيان كړپوھ وە ئيستاش بۇ جارى دووھم پارەيان ليوەردەگيرئ بۇ بەخواوەنكرديان، ئەو كەسانە ھەندئ لەو كەسانە فەرمانبەرن دە بۇ پازدە سال خزمەتيان ھەھىيە بۇچى خزمەتەكەيان بكرئتە قوربانى زەوييەكى تەجاوز، سوپاس.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

پيئنجەم دوو بەرگەھى (أ،ب)، كاك (سوران)، فەرموون.

بەريز سوران عمر سعيد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۵) بەرگەھى (ب) من پرسيارئكم ھەھىيە لە ليژنەى ياسايى بەريز، ئەگەر ئەو كەسە زيادەروكارە سوودمەندبوو تەجاوزئكىشى كردبوو ئەو حالەتە چى ليئبكهين؟ يەعنى دوو جار سوودمەند دەبيت، يان تەجاوزەكە چۆن مامەلەى لەگەل دەكەى؟ سوپاس

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو كەسانەى قسەتان ھەھىيە لەسەر ماددەى (۵) لەسەر ئەو راپۆرتەى لەدەستى بەريزتانه كە (أ) لابردنى دەستەواژەى (خواست و خستە روو)، (ب) زيادكردنى بەرگەھىيەكە بۇ ماددەى (۵) بەو شىوھىيەى كە بەريز كاك (رزگار) خوئندييەوھ، ئەو كەسەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرئتەوھ بە كەسى سوودمەند لە دەولەت دادەنرئ، بەريزان دەرفەت دەدەين بە كاك (بزار) قسەھىيەك بكا لەسەر ئەوھ كە ئەو بەرگەھىيە پيئشنيازى ليژنەى ياسايى نييە ئەو ھەر قسەئكى تريشى ھەھىيە، فەرموون.

بهريز بزار خالد عبدالله:

بهريز سهروكي په رله مان.

هر له ماددهی (۳) برځي دووهم خالی (۲) بڼو ته وکسانه کی که سووډمه ندبوون له دهولت له لایه ن لیژنه ی تاییه تمه نده وه به نرخی له سه دی به های راسته قینه ی زهوییه که ده خه ملی نری ت، له مادده ی پیشت ر باسکراوه عیلاج کراوه، نه گهر نه و که سه سووډمه ند بووی ت به ریژه ی سه د له سه دی نرخی حه قیقی نه و زهوییه تاپو ده کری ت، سوپاس.

بهريز د. ریواز فائق حسن / سهروكي په رله مان:

نه و بهريزانه ی ناویان نووسیوه بڼو نه وه ی قسه بکن، (سه رچنار) خان، کاک (بالانبو)، کاک (زکری)، کاک (زیاد)، کاک (کاروان)، کاک (سیپان)، کاک (عثمان)، کاک (لقمان)، کاک (ریبوار)، کاک (علی)، کاک (عباس)، کاک (شاخوان)، کاک (سیپان)، فهرموون.

بهريز سیپان سالم حسن:

بهريز سهروكي په رله مان.

لگوری برگا (ب) کو ده خاز کریه بیته زیده کردن حوکمه کانی نه م یاسایه ده کری ته وه به که سی سووډمه ند له دهوله تدا دهنری، لیره ش له خالی کی تری ش ناماژه به داوه که مادده ی سیپه م دهمه وی ناماژه به وه ش بده م دواپی روونکر دنه وه ی خو م بده م، له مادده ی سیپه م یس له دووهم هاتووه بڼو ته وکسانه کی که سووډمه ندن له دهولت له لایه ن لیژنه ی تاییه تمه نده وه به نرخی سه د له سه د به های راسته قینه ی زهوییه که له سه ر بنه مای خواست ده خه ملی نری ت، لیره پرسیاره کم نه ویه هه یانه فه رمانه ری ک پاچه زهوی وه رگرتووه پارچه زهوییه ک که له شیوی نی ناوا بووه هیچ خه ده ماتی نه بووه هیچ شتی کی لینه بووه به ده گه لا رویش تووه، نه دی نیستا به چ شیویه ک نه و که سانه سووډمه ند بووه له دهولت له کاتی کی شدا نه م پارچه زهوییه شی کریوه دواتر خو ی دروستی کردووه له کاتی تاپو کردنه وه ی پارچه زهوییه که ش پاره ی لپوه رنه گری ت، به راستی لیره ناحه قیه که به رامبه ر فه رمانه ران نه کری به رامبه ر نه وکسانه کی له ته جاوزه کان نیشته جین که نه وانه ی له ته جاوزه کان نیشته جین که سی هه ژار و که م ده رامه تن، بویه لیره به راستی نه م خاله به هیچ شیوه ره وانا بنیم نه وکسانه کی که پیشت ر سووډمه ند بوون به سه د له سه د بویان تاپو بکری ت، سوپاس.

بهريز د. ریواز فائق حسن / سهروكي په رله مان:

سوپاس، (سه رچنار) خان، فهرموون.

بهريز سه رچنار احمد محمود:

بهريز سهروكي په رله مان.

من قسه م له سه ر برځي (ب) هه یه که نه لئ نه وکسانه کی که حوکمه کانی نه م یاسایه دهیگری ته وه به که سی سووډمه ند له دهولت داده نری ت، نیمه ماوه یه ک پیش نیستا ده ننگمان له سه ر مادده ی (۳) ماوه یه ک پیش نیستا ده ننگمان له سه ر مادده ی (۳) برځي دووی یاساکه یه به

كۆي دەنگ، بېورە نازانم بە چەند دەنگيگ بوو كه ئەلئى بۆ ئەو كەسانەى سوودمەند بوون لە دەولەت لەلایەن لېژنەى تايبەتمەندەو بە نرخى لەسەدا سەدى بەهاى راستەقینەى زەويیەكە دەخەملینرئیت ئەمە لەرووى یاسایيەو، ئەگەر ئەم بېرگەى تەسبیت بکریت كه ئەلئیت بە سوودمەند حیسابە پېشتریش دەلئى ئەوئى سوودمەند بوو بە لە سەدا سەدى یەغنى تەعاروز دروست دەبئ، چونكە بەپېئى یاسا دەبئ كەسئ یەك جار سوودمەند بئ، یان دەبئ دەستکاری ئەو ماددەى پېش و بکریتەو یان ئەبئ بېرگەى تەسبیت نەبئ، چونكە ئەو دژ یەکییە دروست دەبئ، زۆر سوپاس.

بەریز د. ریواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (بالانبو)، فەرموو.

بەریز بالانبو محمد علی:

بەریز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش لەسەر ماددەى (5) بېرگەى (ب) تېبینیم هەیه دیارە یەكسانی تیا رەچاوە نەكراوە، لەبەر ئەوئى ئییمە ئەو تەجاوزاتانەى كه ئەیبینین لە هەریمی كوردستانا كراوە هەمووى كپین و فرۆشتنى یەكەمى پێووە كراوە، ئیستاش حكومەت دووبارە پېئى ئەفرۆشیتەو، ئەگەر كەسى تەجاوزكار بئیت و لەجیگەىەكى دیکە زەويیەك بکریتەو هەرزانتەر لەسەرى ئەكەوئ، وە پېشم وا نییە خەلك زیاتر بە پیر ئەم یاسایەو بپوات، چونكە زۆر گران لەسەریان ئەكەوئ، باشتر وایە ئەمە لا بېرئیت، خالئىكى دیکە هەیه ئەمیش ئەوئە ئەو تەجاوزانە بە یەكسانی نەكراوە، تەجاوز هەیه لەسەر چل مەتر كراوە، هەیه لەسەر حەفتا مەتر كراوە، هەیه لەسەر دوو سەد كراوە، وە بەپېئى شوینەكە نرخەكانیش فەرقى هەیه، ناکرئ كەسئك لە شوینئىكى باشا نەجاوزى لەسەر زەويیەك كرددووە (2020) باى پارەیهكى باشە بە موستەفید لەقەلەم بدرئیت، كەسئكیش لەسەر (2040) كرددوویەتى لە جیگایەكیشا تا دە سالى دیکەش هیچ ئیستفادەیهكى لئناكات، نرخئىكى وای لەسەر دانانرئیت بە هەمان شپۆه بەموستەفید دابنرئیت، بۆیە پېم وایە ئەمە زیادە و لا بېرئیت باشە، سوپاس.

بەریز د. ریواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (شاخوان) فەرموو.

بەریز شاخوان رۆوف مصطفى:

بەریز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (5) بېرگە (ب) ئەو كەسانەى كه حوكمى ئەم یاسایە دەیانگرتەو بە سوودمەندبوو لە دەولەت دادەنرئیت، بە بپروای من ئەمە غەدرئىكى زۆر گەورەیه لەو خەلكانە دەكرئیت، لەبەر ئەوئە وەكى پېشووتر بەشئك لە هاورئیان باسیا كرد ناکرئ كابرأ بە زەويیەكى كەم یان بەجۆرئك كە لەشوینئىكى كەم و لەشوینئك تا رادەى وەكو پېوویست بەپېئى خەملاندنەكە ناكات، ئەمە ئەبئ هەژمار بکریت بە موستەفید و ئەوانە بە بپروای من ئەوئە غەدرئىكى گەورەیه و، زۆر سوپاس.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (د.ريپوار) فەرموو.

بەريز ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من هيچ ئيزافەيكم نيبه له سەر ئه و ماددهيه، تهنه ئه وه ئه ليم هه ر لابردنى دهسته واژه يه ك يان ووشه يه ك يان رسته يه ك پيش ئه وه ي بخرته دهنگان، پيوسته دارشته ي كو تايى بخويزته وه، بۆ ئه وه ي بزانيه له رووى زمانه وانيبه وه ئالوگور كراوه يان نا، سوپاس.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (بزار)، فەرموو، وتى جوابى (سەرچنار) خان ده داته وه، له ئه خير بى؟ با له ئه خير بى، كاك (على) فەرموون.

بەريز على حمه صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

يه كه م به پيى قانون نابى له ياساىكا دوو مادده هه بن ته ناقوزى يه ك بن، ئه وى تزيان به (١٠٠%) پيى ده فرؤشيتته وه ئه وه ئه گه ر سوودمه ند بوو، واته به سعري بازار پيى ده فرؤشيتته وه، به لام ئايا له مادده يه كى تر دا نه خير به سوودمه ند حيساب ناكريت و، وه كو ئه وه ي بى به رامبه ر، ئه وه له رووى قانونيه وه ناكريت ئه مه خالى يه كه م، خالى دووهم هه موومان له گه ل خه لكى فه قيرداين، به لام مه رج نيبه ئه وه ي ته جاوزى كرديت هه مووى فه قيربيت با ئه مه روونكريته وه، بۆ پرسيار مه نتيقى تر نه كه ين يه كيك (٢٣٠٠) ته جاوز كر دووه تاپوش ده كريت له سه رى به سعريكى كه م به سوودمه نديش حيساب ناكريت، هه شه ته مه نى شه ست ساله ده رفه تى ته عين بوونى پى نه دراوه عه رزىكيشى وه رنه گرتوو، ئى باشه با ده رفه ته كه بدرى به ئه و تر ئه و ته جاوزه كه ي له سه ر تاپو كرى ئه وانى تريش هه ر كه ي ته واو بوون ئه وانى زه وييان وه رگرتوو ئه و جا ده رفه تىكى تر بدريته وه به م، سوپاس.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (بزار) فەرموو،

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ وه لامى كاك (على) و (سەرچنار) خان، ئه و كات ته عاروز دروست ده بى ئه گه ر دوو نه صى خاص هه بى له ياسا كه دا يان دوو نه صى عام هه بيت، ليره ئه گه ر ئه م برگه يه زياد بكرت بۆ مادده ي پينجه م نه صيكي عامه له مادده ي سيبه م برگه ي دووهم خالى دووهم نه صيكي خاصه، كه واته ته عاروز دروست نابيت به و شيويه، ئه گه ر له نيوان دوو نه صى خاصدا بيت ته عاروز دروست ده بى له نيوان دوو نه صى عاميشدا بيت هه ر ته عاروز دروست ده بى، به لام ليره عامه له مادده ي سيبه م نه صيكي خاصه ئيستنه افه، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (كاروان) فەرموو،

بەريز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى (۵) بېرگەى دووهم هەمان تېببىنى هەقالانم هەيە، پشتىوانى كاك (رزگار) و (سەرچنار) خان و كاك (بالانبو) دەكەم، بىرمان نەچى ئەو زەوييانەى كە زىدەرۆييان لەسەر كراوہ رەنگە بەشېكىيان دەستيان بەسەرداگىرايىت كە رىژەيەكى زۆر كەمە، بەلام من داوا دەكەم ئەوانەى گومانيان هەيە لەم بابەتە با بېرۆن سەردانى ئەو شوئنانە بكەن كە زىدەرۆييان لەسەر كاراوہ زۆربەى بۆرى خەلكى زۆر فەقىر و هەژارە هيچ مەنتقىك هەلناگرىت زەوييەك خۆم كرىبىتەم وە لەهەمان كاتدا خەلكانىك هەن كە لە حكومەتدا سوودمەند بووبىتن منىش بەهەمان شىوہ بە سوودمەند خىساب بكرىم لەگەل ئەوان ئەمە خالى يەكەم، خالى دووهم كاك (بزار) باسى دەكا هەردووكيان دوو نەصى عامن دوو گشتاندىن نىن كە بابەتەكە بەگشتى دەبىت كە قسەى بكەين و مناقەشەى بكەين بۆيە نابىت ئەو تەناقوصاتانە هەبىت، هەمان بۆچوونى (سەرچنار) خانم هەيە ئەم ماددەيە دەنگى لەسەر بەدەين هەليوہ شىنەنەوہ يان ئەو ماددەيە دەستكارى بكرى وەكو خۆى يان رىگە نەدەين وەكو خۆى بىروات، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (لقمان)، فەرموو،

بەريز لقمان حمە حاجى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۵) بېرگەى (ب) ئىمە هەموومان ئەزانين كە زۆرىنەى ئەوانەى لە ناوچە زىدەرۆكان بابلىين نىشتەجىن فەرمانبەرن و كەم دەرامەتن لە هېزەكانى ناوخۆ و پۆلىسن پىشمەرگەن، بۆيە زيادكردى ئەو بېرگەى بۆ ئەو كەسانە بە سوودمەند هەژمار بكرىن فەرمانبەرىك رەنگە تەمەنى خزمەتى (۳۰) سال بىت، يان (۲۵) سال بىت، تاكو ئىستا زەوى وەرئەگرتووہ، رەنگە بە هەژارى بە نەدارى هەولدايىت كە پارەى پارچەيك عەرز يان خانووى تەجاوز لە كەسكى تر بكرىتەوہ لە حالەتېكدا كە تاپۆى دەكات مەبلەغېك پارەش دەداتە حكومەت، بۆم وايبە ناحەقى و غەدرېكى زۆرە ئەمە بە سوودمەندبوو هەژمار بكرى، بۆيە من پشتوانى لە بۆژوونى كاك (رزگار) و كاك (سىيان) كاك (بالانبو) و (سەرچنار) خانىش ئەكەم، ئەم بېرگەيە لابىرىت زياد نەكرى كەسەكە ئەوانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيانگرىتەوہ بە سوودمەند هەژمار بكرىن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (زياد) فەرموو،

بهريز زياد جبار محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

داوا ئه كه م ئه شوينانه ي كه ته جاوړي تيا كراوه له شوينه باش و گرینگ نيبه كه پاره يه كي زور بكت، دووهم ده بي ئه وه شمان له بهر چاو بيت كه هه موو ئه وانې كه پارچه زهويان هه يه به پاره كړيو يانه زور به ي هه ر زوري، زور به ي پاره شي ليوه رده گيرئ، من دلنيات ئه كه م به شي زوري ئه شوينانه ئه و پاره ي كه پي كړيوه له گه ل ئه و پاره ي كه دهيدا زهويه كه ئه گه ر تاپوي هه بي بجي بيكړئ هه ر به و پاره بيكړئ، له بهر ئه وه ي من ليره ترسي جي به جي نه كړدني ياسا كه م هه يه خه لك ناچي به دم جي به جي كړدن ياسا كه يه وه، ئه وه ي كه براده ران باسيان كړد كه سيك دوو جار سوو دمه ند ده بيت ئه وه ي كه پيشتر سوو دمه ند بووه و ئيستا به له سه دا سه د ئه ي كړي ته وه كه واته ئه و دوو جار به سوو دمه ند حيساب ده كړئ، ئه وه چو ن چاره سه ر ده كړئ، له بهر ئه وه ي من پيم باشه ئه و برگه يه لابي ريت، سو پاس.

بهريز د. ريو از فائق حسن / سهروكي په رله مان:

سو پاس، كاك (زكري)، فه رموو،

بهريز زكري احمد اسماعيل:

بهريز سهروكي په رله مان.

وه لا كاك لوقماني ب راستي ئه و ناخفتني ت من به حس كرن مينش وا ده زانم هه ر ئه و فه رمان به ره ئه و يت خه لك ئه ته جاوړ كړي دياره جياوازي به كا زورا هه ي خه لكه كي زور يي هه ي فه رمان به ره ژ مه جبووري يت خو ئه وه بيست ساله فه رمان به ره له هه موو وه زاره ته كان ل هيزا ناخو فه رمان به ره، حكومه تا هه ر يما كوردستاني پارچه زهوي به كه نه دا يي خه لكه كيش يي هه ي پارچه زهوي يي وه رگرتي هه موو پي كفه سوو دمه ند بن ئه وه حه ق ئه وي دي سوزيت ئه ز گه ل هندي دا نيمه فه رمان به ر ب سوو دمه ند هه ژمار بكر يت ..

بهريز د. ريو از فائق حسن / سهروكي په رله مان:

سو پاس، قسه ي ره فيقه كانتان زور دوو باره مه كه نه وه، كاك (عباس)، فه رموو،

بهريز عباس فتاح صالح:

بهريز سهروكي په رله مان.

له سه ر ئه م ماده يه زياتر ليره وه ري گه به خو م ده دم بمبوورن، له بهر ئه وه ئي مه هيج گف تو گو يه كمان نه كړدو وه له ليژنه ي ياسايي راي خو يان تي دا، يان له بهر ئه وه ليره داوات ليكردم قسه ب كه م، ليره له سه ر ماده ي (5) برگه ي يه كه ميان خوا ست و خستنه روو نوو سراوه پيوسته يه كسه ر راستي ب كه ينه وه بي كه ينه (بنه ماي خوا ست و خستنه روو) له بهر ئه وه له وان ه يه له ماده كه نه قس دروست ده بي، مه سه له ي بو زياد كړدن ئه م برگه ي دوو ئه مه به راستي من پيم وايه ناعه داله تي دروست بكا له بهر ئه وه هه موو لايه كمان خه لچكي ئه و ولا ته ين له هه موو شارو شارو چكه ي ئه م ولا ته واقيعه كه مان بهر چاو بووه ئه مانه زي ده رو يان كړدو وه، نه ك چوون ئه رزي ده ولت دا گير بكن چوون ئه رزيان كړيوه له كه سيك كه بي گومان

ئەگەر ئەو ھۆكۈمەتە ئىمە ئاگى لېبوو كە زەويەكانى فرۆشتوو، ھەقە ئەو كەسەي كە زەوي دەفرۆشى بە سوودمەند ھىساب بى ئەك ئەو كابرەيە زەوي كېرە بە چۆنى وە بەشىكى زۆرى پېم وايە ئەمانە لەوانەيە ئەمانە لەپېش راپەرىنەو زۆر لەشارەكان ھەيە بە گەرەك دروستكراو بە زېدەرۆكار، يان خەلكىك لەبەر نەبوونى و دەستكورتى لەراستى چوو خانووئىكى بچووكى بە پارە كېرە كە شوپنەكە زېدەرۆ بوو ئىستا دەبى ئەو تاپۆى بكا لەبەر ئەوئى ئەو خاوەنەيەتى، لەبەر ئەو چەندىن سال نەيتوانىو سوودمەند بېت لە دەولەت چوو خانووئىكى بچووكى كېرە بۆ خۆى كە كابرە بە زېدەرۆ يان بە ھەر جۆرئىكى تر كىرەو ئىستا بە سوودمەند ئەژمار بىكى ناكى،؟ من پېم وايە ئەو ھالەتە لەوانەيە مەسەلەي سولفەي عەقارى لادېيەكانىش بگىتەو كە سوودمەند بوو لە دەولەت، سولفەئىكى عەقارى لە لادېيەك وەرگرتوو ئەمەش ھالەتئىكە پېم وايە سبە بۆى ئەژمار دەكەن لەوئىش ناتوانى ئەوئى بۆ بە سوودمەند ئەژمار دەكى بارەكەي لەسەر قوورس دەكى، بۆيە بەراستى خالى (ب) من پېم وايە من لەگەل ئەوئى رەفزی بکەيەو لەبەر ئەو زیادە تېيىدايىت، سوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (عثمان) فەرموو،

بەريز عثمان كرىم سوارە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە ئىمە ئەو كاتە ئەو جەلسەيە دەنگمان لەسەر ئەو بېرگەيە داو، لەسەر كۆى پىرۆژەكە داو، جەنابى وەزىرى شارەوانى خۆى لېرە بوو، ئەگەر تەھەفوزئىكى ھەبوو ئەو كاتە لەسەر ھەر رېيەك لەمانە دەبوايە ھەر ئەو كاتە لېرە باسى كىرەبايە بېگوتبايە تەھەفوزم ھەيە لەسەر ئەم خالانە، خۆى لە راستىا كەمترىن قسەي كىرە لەسەر بابەتەكان، بەلئى لەسەر ھەندئى بېرگە راي ھەبوو، من پېم وايە ماددەي (۵) بېرگەي (ب) وەزىر خۆى جەنابى لېرە بوو، ئىمە دەتوانىن بگەريئەو بۆ ئەو كە زياتر لە (۱۰) بە ھىچ شىوئەيەك ھىچ زەوييەك تەوزىع نەكراو لەلايەن ھۆكۈمەتى ھەريئى كوردستانەو، ئەگەر كەسئىك تەمەنى (۸) سال بى وە بە واتا بۆتە (۱۸) سال مافى ئەوئى ھەبوو ھاوسەرگىرى بكات، پىويستى بەو ھەبوو شوئىئىكى نىشتەجىبوونى ھەبا، لەم ھالەتە كە ئەمە نەبوو ديارە ھۆكۈمەت موقەصىرە وە بە بۆچوونى من ئەم ماددەيە ئەگەر گۆرانكارى تېيىكىرئىت ئەبى بە بەرەستئىكى گەورە لەبەر دەمى ئەم پىرۆژە ياسايە و ئەم پىرۆژەياسايە لە نەتىجەيا توشى شەلەل ئەبى، زۆر سوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (روميو) فەرموو،

بەريز روميو ھىزان نىسان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوئى راستى بى من ھىچ قسەم نەبوو، بەلام گويىستى ھەرە زۆرى ئەو خوشك و برا بەريزەي ئەندام پەرلەمانەم من ھەز ئەكەم وەكو تەوزىحئىكىش بى من بىدەم، باس لەو دەكى ئەوانەي تەجاوزيان كىرەو، زېدەرۆيىان كىرەو بەشى زۆريان خەلكى ھەژار و كەم دەرامەتن وە

ههروهها باس لهوه دهكړئ كه كړيوپان، بهلام من نهو مهسهلهيه بهراورد دهكهم لهسهر نهو تهجاوزاتانهي كه لهسهر مولك نهعرازي پيکهاتهکان به تايبهتي ئيمه کلد و ئاشوورييهکان، نهوهي راستي بيټ نهو خه لکه نه ههژاره و نه کهم دهرامهته وه نهشيان کړپوه، بهپيچهوانهوه ههموويان دهولمهندن و کاربهدهستن و لهوانهيه بهشيكي زوريشيان بهرپرس بن، ههر تهنها ويستم نهو خاله روون کهمهوه، سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسن / سهروكي په رلهمان:

سوپاس، كاك (بزار) فهرموو،

بهريز بزار خالد عبدالله:

بهريز سهروكي په رلهمان.

من له رووي قانونييهوه باس دهكهم، جاريكي تر ته نكيد دهكه مهوه ههر دوو ماده له رووي قانونييهوه دزيهكي دروست ناكات وه نهگهر ههر دوو فقه رهش له م ياسايه دا ههبيت، ماناي نهوه نييه كه سيك دوو جار موستهفيد دهبي، له مادهدي سييه مده ههيه برگه ي دووهم خالي دوو، نهگهر پيشتر موستهفيد بي به نرخي سه د له سهدي بههاي راسته قينه ي نهو زهوييه به حوكمهت ده دات، كه واته ئيستيفاده ي چي تيدياه، نهو نرخه به نرخي حقيقي له حوكومهت كړپوه دوو جار موستهفيد نابي، نهگهر ههر دوو برگه ش ليړه بمينيټ هيچ ته عاروزيكي ش نييه، زور سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسن / سهروكي په رلهمان:

بهريزان نه دماناي په رلهمان ئيمه مشاوه ره يکمان كړدووه، دوو ره ئي ههيه، ره ئيه كه ههيه نه لي رهت بكره ته وه موقته ره كه ي سهروكايه تي) ره ئيه كيش ههيه ده لي (بگهينه حه لي وه سه گي)، ئيمه ده رفهت ده دهينه كاك (علي حمه صالح) نهو حه له وه سه گيه مان بو عرز كا، بو نه وه ي هه موومان پي كه وه تيبي په ري بنين بيته بيرو كه و پرؤژه هه موومان، فهرموو.

بهريز علي حمه صالح:

بهريز سهروكي په رلهمان.

دابه شكر دني زهوي به سه رهاولاتيانا له سه ر بنه ماي مه تره، واته نهو كه سه ي (۲۰۲۰) زهوي وه رده گري سوودمه نده، بهلام نهو كه سه ي (۲۰۸۰) وه رگرتووه، نهگهر به سوودمه نده حيسابي كه ي كه واته (۲۰۱۲) زه رري كړدووه، پيمان وابي يه كي نهگهر به ته جاووز يان به حه ق خوي (۲۰۲۰) هه بوو، كه واته بووه به خاوه ني سه كه ني خوي كه نه تواني تييدا بزي به شيويه كي شه رفمه ندانه، بويه ئيمه (۲۰۲۰) سابت كه ين نه وه ي له (۲۰۲۰) كه متري ته جاووز كړدووه به سوودمه نده نه ژمار نه كړي، له سه ر بنه ماي ته وزبعتاي زهوي به سه ر خه لكا نه وه ي له (۲۰۲۰) به سه ره وه ي ته جاووز كړدووه به سوودمه نده نه ژمار بكرئ.

بهريز د. ريوافائق حسن / سهروكي په رلهمان:

بهريزان نه دماناي په رلهمان، واته ههر كه سي (۲۰۲۱) ته جاووز كړدبوو به سوودمه نده حيسابه، كه واته سياغه ي فقه ره كه بهو شيويه ليديت برگه يه كه زياد ده كړي (نهو كه سه ي كه حوكمه كاني

ئەم ياسايە دەيگريتهوه به كهسى سوودمەند له دەولەت دادەنرئ، ئەگەر رووبەرى زەوييە زېدەرۆكە له (۲م۲۰۰) زياتر بوو، (۲م۲۰۱) سوودمەندە، بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان لەسەر مەبدەئەكە قسە كراوه، ئەندامانى بەرپزى پەرلەمان قسەى خۇيان كرددوو، ئىستا سياغەكە بەم شپوهەيه، ئەوهى ياساكە وهكو خۆى دەخەينه دەنگدان (۲م۲۰۱) دەخەينه دەنگدان ئەوهشى به سوودمەند ئەژمار ناكري ئەخەينه دەنگدان، نوقتەى نيزاميه؟ فەرموو.

بەرپز سوران عمر سعید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو پيشنيارەى بەرپزتان كرتان ليژنەى ياسايى تەرحى كرددوو نه ريكەوتنى هەموو فراكسيۆنەكانە، (۲م۲۰۰) تەجاوز بىت سوودمەند نەبئ بۆ (۲۰۱) مەتر تەجاوز بئ و سوودمەند بئ، بۆيه بەراستى تەجاوز به مەتر ناپيورئ ئەمە مەبدەئيكە تۆ له ياساكە داتناوه چەندى لەسەر تاپۆ ئەكەى له شارەكان (۲م۲۰۰) له قەزاكان چەندە؟ يەعنى چى ئەم پيوەرانه هەمووى عەكس دەبيتهوه ليرە، بۆيه بەراستى ئەمە عەدالەتى تيا ناچەسپن من ئەزانم خەمخۆرى هەموو پەرلەمانتاران بۆ ئەوهيه خەلك سوودمەند بئ بەلام بەمە زەرەبه له هەندى مەبادئى ترى ماددەكانى قانونەكە ئەدەين كه خۆمان مەترمان تەحديد كرددوو، بۆيه پيوەر چييه من ئەيكەم به (۲م۳۹۱) دەلپم كاكە دوو مەترم بۆ لابهن با نەگاتە (۲م۲۰۱) نامەوى.

بەرپز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (د.ريوار) فەرموو.

بەرپز ريوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەلبەت ديارە پيوانەکردنى ئەوهى كه لەسەر بنەماى مەتر بىت، بۆ ئەوهى كه ئايا به سوودمەند يان به سوودمەند ئەژمار نەكري، پيم وايه هەلەيكى تيايه، باشتروايه لەسەر بنەماى تەوزيعى جوگرافى بئ، لەبيري نەكەن له ياسايەكە تەنها ناو شارەكان نەهاتوو قەزا و ناحيهكانيش هاتوو، بۆيه ئەگەر بليى (۲م۲۰۰) واتە پيوەرى پيوانەکردنى سوودمەند به مەتر بئ ئەى بۆ قەزا و ناحيهكان كه (۲م۲۵۰) و (۲م۳۰۰) ريگەى پيدراوه، بۆيه پيوستە بۆ ئەوهى ياسايەك دەركەين تەفسيري جياواز هەلنەگري ئەبئ زور روون و رەوا بئ حيسابى قەزا و ناحيهكان بکەين، سوپاس.

بەرپز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

کيى تر ئەيهوى قسە بکا كاك (مم)، فەرموو.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمە كاتئ ياسا دەرەكەين ئەبئ رەچاوى عەدالەت بکەين، يەعنى له رەچاوى کردنى عەدالەتا بەرپرسيارهتى پيوست پيشهئى و قانونى و ئەخلاقى پەرلەمانتارە، من ئەوه به جەنابتان

بلىم خەلك ھەيە لە سلىمانى يان لە ھەولير يان لە شارەكانى تر بە دوو كەس زەوييەكى (۲م۱۶۰) ۋە ھەرگرتووھ ئەم حالەتانه ھەيە لە ناو قانونا يەعنە يەككە بە (۲م۹۰) يا بە (۲م۸۰) بە موستەفید حيساب بكرى لە كاتىكدا (۲م۲۰۰) بە موستەفید حيساب نەكرى، بۆيە من ھەست دەكەم ئيشكاليەتى قانونى دروست دەكا، بۆيە من پشتيوانى لە بۆچوونەكەى كاك (سۆران) دەكەم فيعلەن ئەوھ لە خەمخۆرييە ئەوھى كاك (على) تەرحى كردووھ، بۆيە داوا ئەكەم ئاليەتتىكى تر بدۆزىتتەوھ لە ناو شارەكان جياوازە لە ناحييەكان ۋە لە ناوچە دوورە دەستەكان، بۆيە ميكانيزمىكى تر بدۆزىتتەوھ بەم شىوہ يە عدالەت جيگير نابىت، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

(سەرچنار) خان فەرموو.

بەريز سەرچنار احمد محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەوھى كە تەحديدى مەتر بكرى بە تاجاوز، يەعنى بەراستى ئەوھ ديسانەوھ كارىكى ناياساييە بە مەتر تەحديد بكەى تەجاوز لە (۲م۲۰۰) زياتر بىت يان كەمتر بىت، چونكە لە ھىچ ياساىكا نەھاتووھ ئەگەر زياتر بوو ئەوھ بە تەجاوز حيسابە ئىمە ئەبى لەسەر ئەساسى مەبدەئىكى قانونى بىين بابەتتىكى تر دابنىين، لەبەر ئەوھى ئەم چارەسەرە پىم وايە ناياساييە ئەبى چارەسەرىكى بەديلى بۆ بدۆزىتتەوھ، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (عباس) فەرموو.

بەريز عباس فتاح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من دەمەوئ روونكردنەوھ يەك لەم بابەتە بدەم ھەسەلەى (۲م۲۰۰) ۋە (۲م۲۵۰) لە قانونوھ جياوازەكانىش شاروانىيەكان، يەعنى قانونوھك ھەيە زەوى لە (۲م۲۰۰) دابەش دەكرا (۲م۲۰۰) زياتر لە كاتى دابەشكردن ھەر كەسك يەك مەترى زياتر ۋە ھەرگرتايە بە نرخىكى زياتر لە ھەقەى دەيدرايى ئەمە لە لايەك، مەسەلەن لە قانونوئىكى پىشترا ھاتبوو (۲م۱۵۰) كردبووھ نرخى شارەوانىيەكان لەوھ زياتر ھەر چەندىك بوايە دوو سەد سى سەد مەتر بوايە نرخىكى زياترى ليوھردەگىرا، بۆ ئەم بابەتە لىرانەدا ئەمە نىيە تەحديدى زىدەپۆيى بە (۲م۲۰۰) بكرى لەم بابەتەيا، ئەمە تەحديد كردنى ئەم كەسەى كە خانووئىكى لەسەر تاپۆ دەكەى ۋەكو ھەموو قانونوھكانى پىشتەر كە شارەوانى تەحديدى كردووھ، ھەتا (۲م۲۰۰) لەبەر ئەوھى حالەتتىكە حالەتى جيا جيا لە ھەرئىمى كوردستان ھەيە كەلەادە بە سوودمەندى خەژمار ناكري، بەلام ئەگەر كابرايەك توانيبيتتى خۆ كە دەليى (۲م۲۰۰) زۆر بە دەگمەنە (۲م۲۰۱) مەخسەدى (۲م۳۰۰) ۋە (۲م۴۰۰) ۋە (۲م۵۰۰) ئەمە بە تەئكىد نە فەقىرە نە زىدەروكارە ئەمە داگىركارە، لەبەر ئەوھ بەراستى ئەمە لەوھوھ ھاتووھ نەك لە قانونوئىكى تايبەتەوھ، بۆيە ھىوادارم ئەمە بەراستى كارناسانىيەكە بۆ

خەلكى، يەنى رېكەوتنىكە كە كراوۋە نە لە سەرۆكايەتى ھەرىم ھاتووۋە نە ئەم قسە جياوازانە جىبەجى بىكرى، سوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (مم) فەرموو.

بەريز مم اسكندر مم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەست پى دكەم كو گەلەك زەحمەتە د قى رونشتنى دا ئەم بگەينە رېكەفتنەكى بۇ ھندى بشيىن خزمەتەكى پيشكەش ب خەلكى خۇ بگەين، ئەگەر لقيريى برپارا دوماھىكى ئى بىتە دان رەنگە ئەو دادپەرورەيا كو مە دقئيت تيدا نەبىت، مە ھەميا ئى پى باشە خزمەتە كەم دەرامەت و ھەژاريت قى وولاتى بگەين، ژبەر ھندى پرسىيار ئەو ھەنابى ھەو ھەو ھەو د قى رونشتنى دا وەك سەرۆكايەتيا پەرلەمان و ئەنداميت بەريزيت پەرلەمانى ئەو دەسلەت ھەيە كو برگەيەكى ژ برگيت بەرنامى كاريا رونشتنا نوکە پاش بىخن بۇ رونشتنا بەيت باشتر رېكەفتنى ل سەر بگەين و بگەينە تەفاهومەكى ئەو دەسلەت ھەيە؟ ئەگەر ھەبىت ب رەئيا من باشترە بۇ ھندى بشيىن سيغەيەكى باشتر و رىك و پىكتەر و پتر دادپەرورە تيدا بىت بچەسپىن بۇ ھندى خزمەتە خەلكى خۇ بگەين، سوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

(شادى) خان فەرموو.

بەريز شادى نوزاد وھاب:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە بەپىي ياسا كە لە شارەكانا (۲۰۲۰م) زياتر ئاماژەكمان بەو ھەو ھەو ھەو كە بە نرخی ھەقىقى پى دەفرۆشرى، كاتىك ئىمە ئەو برگەيە زىاد بگەين وا ئەكات ھەموو ئەو كەسانەي كە زەويەكانى كە زىادەرۆيىان لەسەر كەردوو ھە (۲۰۲۰م) زياتر بى دەلى نامەويت، لەبەر ئەو ھەي كەمتر بە سوودمەند ھىساب نەكرى ھە بىتە غەير موستەفید لەلای ھكومت، دواتر ھەمان ئەو خالەي كاك (مم) ئاماژەي پىكرد ئىمە لە ھەرىمى كوردستان ئەوانەي موستەفیدن بەشى ھەرە زۆريان بە دوو كەس پارچەيك زەويىان ھەرگرتوو ھە (۲۰۲۰م) و (۲۰۱۸م) ئىلا ئاخىريھى ئەمە جياوازيبەكى زۆر دروست دەكا لەنيوان ئەوانەي كە سوودمەند بوون لە ھكومت ھە ئىستا ئەوانەي زىادەرۆيىان كەردوو ھە، ھەر ھە ھەرگا دەكاتەو ھە بۇ ئەو ھەي كە سانىكى زۆر بتوتنن لە ھەولى ئەو ھەدا بن كە بە ناقوونى زەويەكانيان بە كەمتر لە (۲۰۲۰م) بىخەملىنىرى ھە دواتر ئەو ھەي تىر معالەجەي بۇ بگەن ئەو پارچە زەويانەي تر معالەجەي بۇ بگەن ياخود لە روپويىبەكانا كارىگەرى ئەو ھە دروست ئەكا كە زىادەرۆكان بە ناقانوونى كەمتر لە (۲۰۲۰م) بىخەملىنىرى بۇ ئەو ھەي غەير موستەفید لە ھكومت ئەژمار بىكرىن كە ئەمەش پىم وايە خەلەلپىكى گەرەترمان لەو ھەو ھە بۇ دروست دەكات كە چاوەروانى ئەكەين، سوپاس.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من دڤيت وهكو ئەندام پەرلەمانئاخفتنهكئ بكه، پيئتيه د دانانا قاعيدئ قانونى ئەم چەند موحتاجن كو عدالتهئ بەرچاڤ وهگرين، ئەم پتر موحتاجئ مەبدەئى عەدلن، يەنى ژبلى عدالتهئ ئەم موحتاجى عودلپنه، ئەڤ پارچا عەردى ئەڤا كەسەكى يان هاوولآتبيهكى خانبيهكئ ب تەجاوزيئ ل سەر ئاڤا كرى عيبرەت د هندی دايە ئەڤ خانبيه بۆ بيئت تاپۆ كرن وهختئ بۆ ھاەتە تاپۆ كرن، ئى باشە ئەڤ عەردە عەردئ عام بووه عەردئ دەولەتئ بوو كەواتا ئەگەر سوودمەند نەبوو، يەنى دئ جارەكا دى د پيشبركييا دا بيت بۆ جارەكا دى دئ پارچە عەردەكئ دى وهگریت گەل وى خەلكئ كو نەوهگرىتى، وهكو عدالتهئا ئيجتماعى د هندی دايە، ئەگەر ئەز هاوولآتبيهك بىم من عەردئ دەولەتئ يئ گرتى من خانبيئ ئاڤا كرى بۆ من تاپۆ كر خلاس يەنى زئيدەتر ئى قئ، بۆ چى ئەز موستەفيد نەبم، چونكى هؤسا ئەز يئ حەقئ خەلكەكئ دى دخۆم، ژبەر هندی وهكو عدالتهئا و عەدل ئەم موحتاجى هندیئە ب ديتنا من ئەو كەسى خانى بۆ تپتە تاپۆ كرن موستەفيد حسابييت پەنايئ بۆ مەترا نەبەين، سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (رزگار) فەرموو.

بەريز رزگار عيسى سوار:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پيم باشە ئەو دوو سئ راييهكان يەك بەدواى يەك بيخيه دەنگدانەوه، بۆ ئەوهى كيشەى (٢٠٢٠) چارەسەر بيت كە ديارە لەسەر ئەوهى (٢٠٢٠) بيتن ئەوه بە موستەفيد حيسابە دەكرئ، ئەگەر دەكرئ هەمان ريزەش بۆ قەزاو ناحيهكان دابنريئت، لەسەر ئەوهى (٢٠٣٠)، (٢٠٤٠) بيتن بە موستەفيد حيساب بكرئ، زۆر سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (عبدالستار) فەرموو.

بەريز عبدالستار مجيد قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشنياريك هەيه، تەبەعن دەزانم هەموومان بۆ ئەوهيه كە تەجاوزى كردووە مشكيلەكەى بۆ حەل كەى، ئەگەر ئيمە نرخى راستەقينەى لەو خەلك وهگرين نرخى راستەقينەيه، ئەمن رام وايە باسى سوودمەند و سووندمەن نەبوو هەر نەكرئ، وهكو ئەوه وايە كە تۆ پارچە عەرزئك دەفرۆشى بە نرخى حەقيقى خۆى، بۆ باسى سوودمەند بكرئ؟ ئەدى بۆچى باسى سوودمەند بوو بكرئ كە ئەو كەسە سوودمەند بووه، ھاووئى تەنها ئەوهندەيه كە پارچە ئەرزئكى كرىوه بە هەر نرخئك كراوه تەجاوز كراوه لەوهى گەرئ هەموومان دەزانين، بەلام ئەو نرخەى كە لئى وهردەگرين نرخى راستەقينە بئ، ئەمن رەئيم وايە بەراستى هيج كەس بە سوودمەند حيساب

نەكرى بەو رېژەيەي كە ئىمە دامان ناوہ بەو پېوہرە كە دامان ناوہ بۇ شار و بۇ قەزا و ناحيەكان لەسەرى برۆين و كېشە كۆتايى پېدېت، چونكە پېمان فرۆشتووہ پېم وايە ئەوہ باشتريں چارەسەر بيت، سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

(رۆژان) خان، فەرموو.

بەريز رۆژان محمد كريم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ديارە ئىمە برڭەي پېشوو باسى نرخى راستەقینە ئەكات، نرخى راستەقینە لە ھاوولاتی وەرڭيريت و لەوہي كە زيڊەرۆكار وەرڭيريت و دواتر ئەوہي بنەماي خواست و خستنه روو لابري و خۆشى بە برڭ پاره كريپيتي و بە سوودمەنديش ئەژمار بكرى، پېم وايە ئەم برڭەيە ھەر زياد نەكريت و لابريت، سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان پشوويك وەرڭيرين تا ئەو كاتە، سەعات (۲:۳۰) دەست بە دانېشتنەكەمان دەكەينەوہ.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان بەناوى جەنابتان و بە ناوى دەستەى سەرۆكايەتى بەخپرهاتنى بەريز وەزىرى بازرگانى و پيشەسازى و بەريز وەزىرى ھەريم بۆ كاروبارى پەرلەمان ئەكەين بەخپريين سەرچاوا، ئىستا ئيمە لە برگەى (۵) بووين مناقەشەمان كردبوو چەند موقتەرەحىك بوو يەك يەك موقتەرەحەكان ئەخەينە دەنگدان بەريزان ئەندامانى پەرلەمان فەرموون لە شوينەكانى خۆتان دانيشن، بۆ ئەوھى بتوانين برپگەكان بخەينە دەنگدان، بەريزان ھەردوو بژاردەكە دەخەينە دەنگدان بژاردەكان، بژاردەى يەكەم بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ھەر ئەنداميكە بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە كە ياساكە وەكو خۆى بمينيتەوھ دەقى ماددەى (۵) وەكو خۆى بمينيتەوھ ھىچ برپگەيكى بۆ زياد نەكړئ با دەست بەرز كاتەوھ؟ بەريزان زياد كردنى ئەم برپگەيە برپگەيكە كە خۆى لە ئەصلا لەناو ماددەى (۵) دا نييە، ماددەى (۵) خۆى دەلئى (رووبەرە زيدەرۆكان لە رووبەرى ئاماژە پيكرائو لە برپگەى (۶) لە ماددەى (۲) لەم ياسايە بە نرخى راستەقينەى باو لەسەر بنەماى خواست و خستنه روو دەخەمليئيرت بەو مەرجهى رووبەرى زەويەكە لە ھەموو حالەتিকা لە پاريزگان لە (۲۳۰۰) لە قەزاكان ل (۲۴۰۰) وە لە ناحيەكان لە (۲۵۰۰) تپپەر نەكات) ھەر ئەنداميكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە ئەم ماددە وەكو خۆى بمينيتەوھ بەبئى ھىچ ئيزافەيك با دەست بەرز كاتەوھ؟ (۳) دەنگى ھيئا. موقتەرەحەكەى تر بەريزان ئەندامانى پەرلەمان (ئەو كەسەى كە حوكمەكانى ئەم ياسايە دەيگرئتەوھ بە كەسى سوودمەند لە دەولەت ئەژمار دەكړئ ئەگەر رووبەرى زيدەرۆبييەكە زياتر بوو لە كەمترين رووبەرى دياريكراو لە برپگەى شەشەمى ماددەى (۲) ئەم ياسايە) ئەم برپگەيە زياد بكرئت بۆ ماددەى (۵) ھەر وەھا دەستەواژەى (خواست خستنه روو) يا (لەسەر بنەماى خواست و خستنه روو) لادريئ، ھەر ئەنداميكى بەريزى پەرلەمان لەگەل ئەوھىيە ئەم ماددەيە بەم شپوھيە پەسەند بكرئ با دەست بەرز كاتەوھ؟ بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ماددەى (۵) بەو شپوھيە بە دەنگى (۷) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا، فەرموون كاك (بزار) برپگەى (۶).

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

خالى (۶) ماددەى (۸) ھەردوو برپگەى دووھم و سيبەمى لادريئ.

بەريز د. ريواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، ھەر ئەنداميكى بەريزى پەرلەمان قسەى ھەيە لەسەر ئەم برپگەيە با بفەرموئ، كاك (سيپان)، فەرموو.

بەرپز سىيان سالم حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددى (۸) خالا دوووم و سىيەم قى رەنگىنە كو حوكمەكانى ئەم ياسايە بە خاوەن كردنى ئەو زەوويانەش دەگرېتەووە كە دەكەونە نىوان خانووى دروستكراو لە ناوچەكانى نىشتەجى بوون پىش (۲۰۱۸/۳/۱۳) دروستكراون و يان روخپنراون دواى پابەندبوون بە مەرجهكانى تى ئەم ياسايە، لقيرى من دقيت ئاماژە ب وئ چەندى بەم گەلەك پارچە زەوى ھەبوونە خەلكى خانى ئاڤا كرىنە لى ژبال ليژنىت زىدەگاڤى قە ھاتىنە ھەرفاندن يان رىك پى نەھاتىنە دان دروست بكەن يان ب ھىچ ئەگرەكى واستەيەكى يان ھەر تىشتەك ل بەر دەست نەبوو بەشپىتن خانىيى خۆ پى زىدەگاڤىيى دروست بكەت دەمەكى دا ئەف پارچە زەڤىيە يا كرى، بۆچى ئەڤرۆكە د ماينا دوو خانىيى تەجاوزدا كو ئەڤرۆ ھەر دوو خانىيا تاپۆ بكەين لى دگەل ھندى دا ئەف پارچە زەڤىيە كو خودانى وئ پى دەست رۆيشتوو نەبوو يان دەستى وى درىژ نەبوو كو بگەھىتە واستەكارىيەكى كو بشپىتن وى خانىيى تەجاوز ئاڤا بكەت يان دوو بلوك دانايىنە سەر ئىك ژبال ليژنەپىن زىدەگاڤىيى قە خانىيى وى ھاتىيە خراپ كرىن، بۆچى ئەڤرۆكە وى مافى نەدەينە وى كەسى ژى ئەو پارچە زەوى بەھىتە تاپۆ كرىن ژبۆ وئ ئىكى ئەو ژى سودمەند ببىت و ھەم روويى وى كەمەلگەھى ژى دى جوانتر ببىت دەمى كو رىكخستەنەكا باشتىر بۆ ئاڤا وى جەھى بىتە كرىن، لەورا پىشنيارا وئ چەندى دكەم كو ئوڤ ماددە وەكى خۆ بمىنىت، سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (د.اسماعيل)، كاك (كاوہ)، كاك (سەرکۆ)، كاك (د.اسماعيل)، فەرموون.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم گەل ھندىيە ئەف ماددە بمىنىت نەھىتە ئىلغا كرىن ژبەر كو ئەوئ قتەعە عەردى بارا پتر نە ئاڤا كرى ئەو ھەژار و دەست كورته و بى دەسلاتە و نەشايە بگەھىتە جەھەكى ب واستەكارىيەكى بۆ خۆ ئاڤا بكەت بارا پتر ژ فەقىريا خۆ و بى دەسلاتىا خۆ نەئاڤا كرىيەئەوى ھەكە وى ژى وەكى ئەوئ دى پى كرى ئو ھەز كرى بۆ خۆ ئاڤا كرىا و چۆبا تىڤە ئو ژ كرى دەرکەتبا، بەس دەست كورتىيا وى نەشايە ئو بى دەسلاتىا وى ژى نەشايە ئەز بىژم نەھىتە مەحروم كرىن خاسەتەن ئەگەر وى حيازە ھەبىت سەر وئ پارچە عەردى، سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (كاوہ)، فەرموون.

بەرپز كاوہ عبدالقادر حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منيش لەگەل مانەوہى برگەى دوووم لە ماددەى (۸) كە ئەلى حوكمەكانى ئەو ياسايە بە خاوەن كردنى ئەو زەوويانەش ئەگرېتەووە كە ئەكەونە نىوان خانووى دروست كراو، يەئنى ناكرى دوو

خانوو دروست كرابن به زېدهرهوى و پارچه زهوييهك كهوتبېته نيوانيان كه نهو پارچه زهوييه خاوانهى به ههر هوكارى بى نهيتوانيبى خانووى لهسهر دروست بكات ناكرى تاپو نهكرى؟ بو نهو كهسهى خاوهنى پارچه زهوييهك، بېگومان نهو پارچه زهوييه نهو كهسهى خاوهنيهتى كهسېكى ههژار و دهست كورته، بويه نهيتوانيوه خانووى لهسهر دروست بكات، بويه لهگهّل نهوهم نهويش تاپو بكرى، پشتگيرى له قسهكان دكتور اسماعيل و كاك سپانيش نهكهم، سوپاس.

بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكى پهرلمان:

ئيمه دوو شت نهخهينه دهنگدان، يهكهم، كاك هيقيدار فهرموو.

بهريز هيقيدار احمد سلمان:

بهريز سهروكى پهرلمان.

ئيمه لهگهّل نهوه نين ههر كهس بو خووى دهولمهاند بى و ههر كهس پارچه زهوى هه بى بهناوى بكهن، ئيره پهرلمان، ناكرى به عهتف قسه بكين.

بهريز بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكى پهرلمان:

سوپاس، دكتوره فهرموو.

بهريز د. قالا فهريد ابراهيم:

بهريز سهروكى پهرلمان.

نهو برگهيه كه نيردراوهتهوه به مهبهستى نهوهى هه لگيرى له ناو ياساكه مهبهست لى خزمهت كردنى شيرازهى كومه لايه تيبه، چونكه زهوييهك كه نهكهويته نيوانى دوو خانووى ته جاوز له ئيستاهه ههر دوو ساحيبى خانووى ته جاوز سيلاحيان حازر كردوه بى به شهر له نيوانيان، نهو نهلى هى منه، نهويش نهلى له من نزيكتره هى منه، له لايهكى تر حيازهى ته نها بو مهنقوله بو عهقار نييه، كهسى مهعقوله عهرزىكى له بهر دهست نه بى و له باخهلى نه بى چون نه توانى ئيسپات بكات نهو عهرزه هى نهوه؟ نهو موبايله نه توانم بليم هى منه چونكه له دهستمه، مهنقوله، به لام تاپوت نه بى چون ئيسپات نهكهى حيازهى نهو عهرزه هى تويه؟ نهو عهرزه نهكهويته نيوانى نهو دوو خانووه باوهر بكهن شيرازهى كومه لايه تى تيك نه چى، پهيوه ندى دراوسيه تى تيك نه دات، بو نهوهى كيشهى كومه لايه تى له نيوانى نهو خه لكه دروست نه بى كه ئيمه به ته ماين خانووه كانييان به سهر تاپو بكين، سوپاس.

بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكى پهرلمان:

نهخهينه دهنگدان، يهكهم، مانه وهى ماددهكه وهكو خووى به ههرسى برگهوه، كى لهگه له؟ (5) كهس، كى لهگهّل نهوهيه ماددهى (8) ههر دوو برگهى دووهم و سيبه مى لابرئى؟ (67) كهس لهگه له، فهرموو.

بهريز بزار خالد عبدالله:

بهريز سهروكى پهرلمان.

خالى ههوتهم:

ماددهی (۹) به و شیوهی لی ئه کرئ:

حوکمه کانی ئه و یاسایه ئه و زهویبانه ناگرئته وه که مافی خاوه ندراریه تی یان رهفتار کردنی پیکهاته ئاینی و نه ته وه یه کانی له سه ره وه له لایهن که سانی تر زید ره وه کراوه ته سه ر جگه له خویان که ئه توانن له حوکمه کانی ئه و یاسایه سوودمه ند بن.

به ریژ د. ریواز فائق حسن / سه روکی په رله مان:

به ریژان ئه و کاتی ئه و مادده یه په سند کرا له سه ر داوای به ریژان له پیکهاته کان بوو، ئه و زهویبانه ی له ئه سلا هی پیکهاته کانه ئیستیسنا بکرین له حوکمه کانی ئه و یاسایه، جگه له خویان بو یان هه یه لی سوودمه ند بن، به لام له و بوچوونه ی بو مان هاتووته وه پیمان ئه وترئ که زور روون نییه، ئه بوو شتی زیاد بکه ین بو ئه و برگه یه بو ئه وه ی زور روون بی که حوکمه کانی ئه و یاسایه جئ به جئ ئه بی له سه ر یه کی له پیکهاته کان که مه رجه کانی تاپو کردنی زید ره وه ی تیدابئ، ئه گه ر خویان کردبوویان، واته بو نمونه ئه گه ر زهویبانه که هی کریستیانه کانه زید ره وه ی له لایهن که سیکه وه کراوه ته سه ر که هه مان موخته قه دی هه یه، هه مان بیروباوه پی ئاینی هه یه، حوکمه کانی ئه و یاسایه ی به سه ر جئ به جئ ئه کرئ به مه رجه کانی تری بو هه موو که سیک له و یاسایه دانراوه له ئه ویش هه بی، به لام ئه گه ر که سئ له ئاینیکی تر ته جاوژی کردبووه سه ر زهویبانه که له حوکمه کانی ئه و یاسایه ئیستیسنا ئه کرئ، ئه گه ر به ریژان له پیکهاته کان قسه یه کیان له و باره وه هه یه فه رموو، دواتریش ده رفه ت ئه ده ینه ئه ندامانی تری په رله مان.

به ریژ رومیو حزیران نیسان:

به ریژ سه روکی په رله مان.

من سوپاسی سه رجه م په رله مانتاران ئه که م که له خه می ئه م یاسایه ن، ئه کید ئه م خاله ش که بو ی زیاد کراوه ئه کید له وه ئه کاته وه مافی ئه و پیکهاتانه ته جاوژ نه کرئته سه ری، به لام تیبینییه کم هه بوو له سه ر مه سه له ی زمانه وانی بوو که به ریژ کاک مه م له دانیشتنی یه که م باسی کرد مه سه له ی رهفتار کرد، که ئه لی مافی خاونداریه تی یان رهفتار کردنی، نازانم وشه ی به کار هیبانی جوانتره له رهفتار کردن له و شوینه، سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسن / سه روکی په رله مان:

فه رموو کاک بزار.

به ریژ بزار خالد عبدالله:

به ریژ سه روکی په رله مان.

مافی رهفتار کردن دهسته واژه یه کی دروستی قانونییه، ژ بهر کو حه قی ته سه روف مه عروفه له هه می قانونا، به تاییه تی قانون خاصی به کارهاتییه، به دیلی وی باشته ر نییه دیتنا لیژنیته یاسایی.

بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكي په رله مان:

كي قسه ي هه يه؟ فهرموو كاك مه م.

بهريز مه م برهان محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

پرسياريك هه يه دواتر ره ئي خو م ده رنه برم، پي كه اته ي تور كمان هه يه، سرياني و كلدان، ئايا كورد پي كه اته ي نه ته وه يه يان نا؟ نه گه ر وايه كه پيم وايه وايه، وه ك چو ن عه ره ب پي كه اته ي نه ته وه يه يه فهره نسيش پي كه اته يه كي فهره نسيه، بو يه نه گه ر به پي ئي نه وه بي نه وه ي كه حوكمه كاني نه و ياسايه ناي گري ته وه كه وايه هه موو نه وان ه شي پي كه اته ي نه ته وه ي كورد خاوه ندار به تي نه كات، خاكي كوردستان له عيراق كه عيراق نزيكه ي (٤٣٠) هه زار كم مور به به عه، خاكي كوردستان نزيكه ي (٧٢) هه زار كم مور به به عه به ناوچه ي جي ناكوك، هه ري مي كوردستان نزيكه ي (٣٨) هه زار كم مور به به عه، كو ي نه مانه ي كه له ژير ده سه لاتي هه ري كي كوردستانه به شي كي زوري بو كورد و له عيراقيش نه و (٣٢) هه زار كم ه ي خاكي كوردستانه، پيم وايه له سه ر مه فهومي پي كه اته ي نه ته وه يه كان ته حديد بكرئ كه مه به ست له پي كه اته كان، بو نموونه (تور كمان، ئاشووري.....) ته حديد بكرين نه گه ر بليين پي كه اته ي نه ته وه يي ئيشكاليه تي تيدا ده بي كه كورديش نه گري ته وه، خاكي كوردستان، كه وايه حوكمه كاني نه و ياسايه ناي گري ته وه، ره نكه هه م ئيشكاليه تي قانوني و زمانه وانيش دروست بكات، سو پاس.

بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكي په رله مان:

فهرموو كاك جه لال.

بهريز جلال محمد امين:

بهريز سهروكي په رله مان.

دياره به ژماره (٩) ياسايه ك له سالي (٢٠١٥) بو مافي پي كه اته كان ده رچووه، له وي پيناسه كراوه، پيناسه كه له وي ئاماژه ي پي كراوه كه پي كه اته كي ن له هه ري مي كوردستان له و ياسايه ته حديد كراوه، بو يه گرينگ نيبه ليره ته حديد بكرئ، ياساي ژماره (٩) ي سالي (٢٠١٥).

بهريز د. ريواف فائق حسن / سهروكي په رله مان:

نه زاني كاك مه م بهريزت له روانگه يه كي نه ده بي سو يو لو جيه وه قسه نه كه ي، ئيمه ش له روانگه ي قانوني سرفه وه قسه نه كه ين، پي كه اته كان كه له هه ري مي كوردستان شايع بو ته عريف ي پي كه اته كان له هه ري مي كوردستان نه و پي كه اته ئايني و نه ته وه ييانه نه گري ته وه كه ژماره يان كه متره به به راورد به پي كه اته ي موسلمان و كورد، ته عريفه كه يان وا زيحه هه م له روي قانونيه وه، هه م له نه ده بياتي سياسي ولاتي ئيمه له ياسايه هه لبار دنه كانيش، فهرموو سهروكي ليژنه ي ياسايي، فهرموو كاك دكتور.

بەريز نزار ملا عبدالغفار:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە پەيرەوى ناوڤى پەرلەمان لە ماددەى (۹۰) خالى سېيەم ئەلى لە دانىشتنى دەنگدان رى بە گەتوگۆ يان پېشكەش كردنى پېشنيارى تازە نادى، كەوايە ئەو گەتوگۆيەى ئيمە كردوومانە لە دەستپىكى كۆبوونەو تە ئىستا بە موخالىفى ئەو پەيرەو بوو كە لەبەر دەستە.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو حالەتپىكى تايبەتە، ئەگەر سەيرى ماددەى (۹۵) بكەى بە وازىحى ديارە، لە دواى ئەوئەى ياسايەكى پەسند كراو لەلايەن بەريزان سەرۆكايەتى هەريم ئەگەر ئىندىتەو ئەليەت و ميكانيزمى جياوازه، تاوتويش ئەكرى و دەنگيشى لەسەر ئەدى، خويندەوئەى سېيەم نيبە، تەنيا ئەو خويندەوئەى كە بريارى پەرلەمان يەكلايى ئەكاتەو، فەرموو دكتور بزار.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۹) بەو شپوئەى لى ئەكرى:

حوكمەكانى ئەو ياسايە ئەو زەوييانە ناگرېتەو كە مافى خاوەندارىتەى يان رەفتار كردنى پېكها تە ئاينى و نەتەوئەيەكانى لەسەرەو لەلايەن كەسانى تر زېدەرەوى كراو تە سەر جگە لە خويان كە ئەتوانن لە حوكمەكانى ئەو ياسايە سوودمەند بن.

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان دوو بزار دە ئەخەينە دەنگدان، يەكيان مانەوئەى وەكو خوى بى ئەو زيادەيە، كەس نيبە، كى لەگەلە بەو شپوئە پەسند بكرى كە بەريز سەرۆكى لىژنەى ياسايى خويندەوئەى؟ (۸۷) كەس لەگەلە، فەرموو.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

خالى (۸):

أ لە هۆيەكانى دەرچوواندن وشەى (هېما) بكرى بە (سيما).

ب- لادانى وشەى (بەردەوام بوون).

بەريز د. رىواز فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى هەيە؟ نيبە، وەكو خوى بىمىتەوئەى كى لەگەلە؟ (۷) كەس، كى لەگەلە ئەوئەى ئەو گۆرانكارىيانەى تپدا بكرى كە بەريز سەرۆكى لىژنەى ياسايى خويندەوئەى؟ (۶۰) كەس لەگەلەيەتەى، ئىستا كۆى گۆرانكارىيەكانى لەسەر داواى بەريزان لە سەرۆكايەتى هەريم داوا لە پەرلەمان كرابوو پيداچوونەوئەى پيدا بكرى ئەخەينە دەنگدان، هەر ئەندامپىكى بەريز پەرلەمان لەگەلە ئەوئەى ياساكە بەو گۆرانكارىيەو جارىكى تر پەسند بكرى كە بريارى پەرلەمانى كوردستان لەو رووئەى يەكلايى كەرەوئەى ئەبى، كى ئەيەوى با دەنگ بفرموو دەنگ بدات؟ (۷۴)

كەس لەگەڵیەتی، ھەموو پێداچوونەو ھەکان بەو شیوەی بەرێژتان دەنگتان لەسەردا پەسند کرا، ئیستاش یاسای ژمارە (۳) ی سالی (۲۰۱۹) یاسای بەخاوەن کردنی ئەو زەوییانە لە سنووری شارەوانییەکان زیدەرەویان لەسەر کراوە لە ھەریمی کوردستان-عێراق پەسند کرا، پیرۆزبایی لە خۆمان و ھەموو ئەو ھاوولاتییانە ئەکەین کە ئەتوانن لە یاساکە سوودمەند بن، بەرێژان ئیستا برگەیی سێیەمی بەرنامەیی کار جێ بە جێ ئەکەین، بریتییە لە خستنی رۆی بێرۆکەیی بەرێژ (لەنجە ابراھیم عبدالرحمن) پەیوەست بە بەرز راگرتنی رۆژی جیھانی قوربانیانی جینۆساید بە پێی خالی دوو برگەیی یەكەم لە ماددە (۴۹) پەیرەوی ناوخوای پەرلەمانی کوردستان داواي لێ ئەکەین لە ماوەی (۱۰) دەقە بێرۆکەکەیی بخاتە روو، فەرموو.

بەرێژ ئومید عبدالرحمن حسن:

بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان.

برگەیی دووھمی بەرنامەیی کار پازدا.

بەرێژ د. رێواز فائق حسن / سەرۆکی پەرلەمان:

راستە، بێوون، ئەمڕۆ ماندوو بووین، برگەیی دووھم جێ بە جێ ئەکەین کە خۆیندەوھیی یەكەمە بۆ پڕۆژە یاسای ماددە ھۆشبەرەکان و کارتیکەرە عەقڵییەکان لە ھەریمی کوردستان-عێراق بە پێی حوکمی برگەیی چوارەمی ماددە (۸۰، ۸۱) و برگەیی یەكەمی ماددە (۸۳) لە پەیرەوی ناوخوای پەرلەمانی کوردستان، فەرموو سەرۆکی لیژنەیی یاسایی.

بەرێژ بزار خالد عبداللە:

بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان.

ئاماژە بە نووسراوی ژمارە (ك) (۱۹۴۵) لە ریکەوتی (۲۷-۱۱-۲۰۱۹) لەلایەن سەرۆکایەتی پەرلەمانەو ھە ئاراستەیی لیژنەیی کاروباری یاسایی کردوو سەبارەت بە پڕۆژە یاسای ماددە ھۆشبەرەکان و کارتیکەرە عەقڵییەکان لە ھەریمی کوردستان-عێراق ھەرۆھە ئەم پڕۆژەیی یاسایی بە نووسراوی ئەنجومەنی ھەزیرانی (۱۰۲۳۸) لە ریکەوتی (۲۵-۱۱-۲۰۱۹) ئاراستەیی پەرلەمانی کوردستان کراوە، ئیمە لیژنەیی کاروباری یاسایی رۆژی چوارشەمە ریکەوتی (۲۷-۱۱-۲۰۱۹) کۆبوونەوھیی خۆمان ئەنجامدا راپۆرتی لیژنە بەرزکراوە بۆ سەرۆکایەتی پەرلەمان کە تێیدا ھاتوو پشت بەستن بە حوکمی برگەیی یەكەم لە ماددە (۸۳) پەیرەوی ناوخوای پەرلەمان خۆیندەوھیی یەكەم بۆ ئەم پڕۆژە یاسایی بکری، بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان ئەم پڕۆژە یاسایی لە (۵۱) ماددە پێک ھاتوو لەگەڵ ھۆیەکانی دەرچواندن و لەلایەن ئەنجومەنی ھەزیرانەو ھە پێشکەشکراوە، داوا لە بەرێژتان دەکەین ئەم پڕۆژە یاسایی ئاراستەیی لیژنە پەیوەندیارەکانی پەرلەمان بکری زۆر سوپاس.

بەرێژ د. رێواز فائق حسن / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ زۆر سوپاس ئەم پڕۆژە یاسایی کە لە لایەن حکومەتی ھەریمی کوردستانەو ھە بۆمان ھاتوو ئاراستەیی لیژنە ھەمیشەییەکانی ناوخوا، تەندروستی، کاروباری یاسایی دەکری، لەگەڵ سەرچەم

ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان، بەلى زۆر سوپاس، بەرپۇزتان دەتوانن بچنەو شويئەكانى خۇتانهو، بەرپۇزان لىژنەى ياساى زۆر سوپاستان دەكەين كاك بەلپن جەنابت نوقتەى نىزامىت ھەبوو دواىي كاك ئومىد.

بەرپۇز بەلپن اسماعىل حاجى ابراهيم:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە نوقتە نىزامىيەكە پىشتىربوو، جەنابت وتت دەر فەت دەدەم با بەرنامەى كارى يەكەم تىپەرپىن، دواى قسە بكەن، بۇيە لەوكاتەيا قسەم نەكرد، بەراستى لەسەر شپواى كارى پەرلەمان لەسەر پەيوەندى نپوان پەرلەمانى كوردستان لەگەل وەزارەتەكان قسە دەكرا، يەئنى ئىمە ئەو ھەماھەنگىيەى كە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان كرددوويەتى، راستە لە ئاستى پىويستدا نىيە لە تموحى ھىچ كەسكىما نىيە، دەمانەوئ ئىشوکارەكان باشتر بپوا، بەلام ئەو ناكاتە ئەوہى كە بەراستى ئىمە لە ئىستاوہ سەنگەرپك بگرين لە وەزارەتەكان، من نە ووتە بپىژى ھىچ وەزارەتپك، نە لە جىياتى حكومەت وەلامى ھىچ كەس ئەدەمەوہ، بەلام دوو سى جار لپرە لەم جەلسەيا ناوى بەرپۇز وەزىرى داراىي ھات، لە كاتپكا بەرپۇز جىگرى سەرۆكى پەرلەمان خۇى ئەزانى وەزىرى داراىي خۇى داوايكدووہ بپتە پەرلەمان خۇى مۇعەيدىك بۇ دابندرىت وەزىرى داراىي لپرە ئامادەبپت، بۇ ئەوہى ھەم لەگەل لىژنەى داراىي ھەم لەگەل لىژنەى وزەو سامانە سروسشتىيەكان بە ھاوكارى د.ئامانچ رەحيم ئامادەبپ، بۇ ئەوہى لەسەر ھەموو ئەو پرسىارانەى كە پەرلەمانتاران ھەيانە لەسەر ھەموو ئەو پرۇژەياساو ئەو مىكانىزمانەى كە ئىستا ھەم بۇ گفوتگوگانى نپوان حكومەتى ھەرپم و حكومەتى عىراق ھەبووہ باس بكرى، لەبەر ئەوہ بە تكاوہ داواى ئەوہ دەكەم لە ئىستاوہ ئىمە نەكەوینە سەنگەرپكەوہ كە مەسەلەن لپرە لە ناو ئەو ھۆلى پەرلەمانە ناوى وەزىرپك يا وەزارەتپكى بەرپۇز بەپندرى بە پىچەوانەوہ كە خۇى ئامادەبوپى بپتە پەرلەمان خۇى تەرحى ئەوہى كرددپ لەگەل رەئىسى مەجلىسى وزرا كە بپتە پەرلەمان تەرحى ھەموو ئەو شتانه بكا، جوابى ھەموو ئەو پرسىارانە بداتەوہ كە پەرلەمانتاران ھەيانەو، زۆر سوپاس.

بەرپۇز د.رپواز فائق حسن /سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس كاك ئومىد فەرموون.

بەرپۇز ئومىد عبدالرحمن حسن:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

پرۇژە ياساى ماددە ھۆشبەرەكان وا پىويست دەكات ئاراستەى لىژنەى كاروبارى كۆمەلایەتپش بكرى، لەبەر ئەوہى لە ناو ياساكە دا سەنتەرى چاككارى و چاكسازى تپدا دەبپتن ئەو سەنتەرانە بە دلنپايەوہ وەكو ھەموو دەزگايەكانى دىكەى چاكسازى چاككارى سەر بە وەزارەتى كاروبارى كۆمەلایەتى پىشنيار دەكەم ئاراستەى لىژنەى كاروبارى كۆمەلایەتپش بكرى، سوپاس.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ سەرۆكى لىژنەى كارووبارى كۆمەلايەتى رەئىتان.

بەريز روميو حزيران نىسان ھەكارى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەلئ ئىمەش لەگەل ئەو ھەداين.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

كەواتە ئەو پڕۆژەياسايە ئاراستەى بەريزان لە لىژنەى كارووبارى كۆمەلايەتەيش دەكرئ، بەلام دابەشكرنى ئەو ماددانەى كە پەيوەندى بە ھەر لىژنەيەكەو ھەيە ئەو لە دەسەلاتى دەستەى سەرۆكايەتییە، واتا كۆى پڕۆژەكە ناچیتە لای ھەموو لىژنەكان، كۆى پڕۆژەكە دەچیتە لای لىژنەى كارووبارى ياسايى، بەلام لىژنەكانى تر ھەر يەكەيان بە گوێرەى پەيوەندى بە ماددەكانى ياساكەو، چاپتەرەكانى ياساكە دەچیتە لایان زۆر سوپاس، بەلئ كاك د. ريبوار نوقتەى نيزامى بەسەر چاو.

بەريز د. ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من بە زەرورى دەزانم ئەم پيشنيازە ياسايە واتا ماددە ھۆشبەرەكان ئاراستەى لىژنەى بازىرگانەيش بكرئ لەبەر ئەو ھى كە ئەمە بازىرگانى پيوە دەكرئ خالە سنورييەكان لە خالە سنورييەكانەو ھە بازىرگانى پيوە دەكرئ، بۆيە ئەو ماددانەى كە پيوەستن بەو بىرگانەى پەيوەستن بە بازىرگانى ئەوانيش قسەى لەسەر بكەن.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموون كاك ھيقيدار، دواى ئەو ھە مالا وىسى، دواى ئەو ھە كاك كاو.

بەريز ھيقيدار احمد سليمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىستا كە ياساكە پەسەندكرا، ئى زىدەرۆبى تەواو لىژرە پەسەندكرا و كەوتە بوارى جيبەجىكردن، يان بۆ سەرۆكى ھەريم دەنيرن جاريكى تر پەسەند دەكرىتن، سوپاس بۆ ئەم روونكردنەو ھەيە.

بەريز د. ريواف فائق حسن / سەرۆكى پەرلەمان:

بىرارى پەرلەمان يەكلاكەرەو ھەيە، بەلام ئىمە جاريكى تر دەينيرىن بۆ سەرۆكى ھەريم، جەنايەن تەنھا واژوو دەكات و دەينيرىتەو ھە بۆ حكومت، حكومت دەينيرئ بۆ ھەزارەتى عەدل بۆ نەشكردن، بەلام جاريكى تر تيبينى و رەتكردنەو، ئەو ھە بىرارى ئەو يەكلاكەرەو ھە بوو بەلئ فەرموون.